

Semesterplan 8. semester Forår 2018

Indhold

Semesterbeskrivelse	2
VAPII generelt	4
Professionsprogrammerne:	6
C4U Clinic Counseling Consultation Coaching	6
Universitetsklinikken (UK)	17
Klinik for Handicap og Rehabiliteringspsykologi (KHARE)	21
Neuropsykologi	32
Børnesprogklinikken	36
PPSA	43
Cultural Psychology and Social Practice	48
Klinisk socialpsykologi, Center for Klinisk Hverdagspsykologi	54
BUP	63
Praktik	73

Semesterbeskrivelse

Version: 2	Dato: 30.11.2017
Oplysninger om semesteret <i>Skole: MPACT</i> <i>Studienævn: Studienævnet for psykologi</i> <i>Studieordning: Kandidatstudieordningen for psykologi</i> http://www.fak.hum.aau.dk/digitalAssets/112/112032_ka_psykologi_2015_hum_aau.dk.pdf	
Semesterets organisering og forløb Efter studieordningen er der to eksamensenheder: ”Videregående Anvendt Psykologi II” samt ”Psykologisk praktik” . Den nærmere tilrettelæggelse ses i professionsprogrammernes beskrivelser af deres aktiviteter længere nede i semesterplanen. Der er dog nogle fælles rammer for disse. <i>”Videregående Anvendt Psykologi II”</i> beskæftiger sig med at identificere psykologiske aspekter af praktiske problemstillinger samt undersøge og intervenere i dem for til slut at evaluere den psykologiske indsats. Dermed arbejdes der videre med den kobling af bachelordelens mere teoretisk prægede indhold til praktiske problemer og psykologers arbejde hermed, der var overskriften på 7. semester. Pensum består af i alt 1500 sider. Eksamensformen er en synopsiseksamen med karakter, der skal bestå individuelt. <i>”Psykologisk praktik”</i> er organiseret forskelligt på de forskellige professionsprogrammer. Fælles er dog studieordningens bestemmelser, der siger, at den studerende skal have egne opgaver med direkte klientkontakt. Den studerende skal varetage psykologfaglige opgaver som, f.eks. undersøgelse og intervention, samt modtage faglig tilbagemelding på dette fra praktikvejlederen samt psykologfaglig supervision”. På 8. semester fortsætter de studerende deres aktiviteter på professionsprogrammerne. Disse aktiviteter består af et praktikforløb, som indebærer 50 arbejdsdage. Praktikforløbet afvikles enten som et eksternt eller internt forløb organiseret af det enkelte professionsprogram. Dette semester er atypisk, da en væsentlig del af arbejdsbyrden ligger under praktikforløbet. Samlet udgør semestrets aktiviteter 30 ECTS, dvs. ca. 37 ugentlige arbejdstimer for den studerende fordelt med halvdelen 15 ECTS på ”Videregående Anvendt Psykologi II” og 15 ECTS på ”Psykologisk praktik”. På 8. semester varetages undervisningen af professionsprogrammerne – der er ingen tværgående kurser. Universitetsklinikken, BUP, CKH, C4U, DCD, Neuropsykologi, Cultural Psychology og KHARE organiserer typisk praktikken som internt organiseret praktik og modtager af den grund ekstra økonomiske bevillinger fra Studienævnet (læs mere på Moodle og psykologistudiets hjemmeside om	

praktikken). Praktikken kan strækkes ud over flere semestre og indarbejdes i den øvrige undervisning. Den konkrete udformning af de interne praktikforløb beskrives under programmerne længere nede.

For PPSA forløber praktikken som ekstern praktik, hvor den studerende arbejder på en psykologarbejdsplads med en erfaren psykolog som praktikvejleder jf. nedenstående beskrivelse.

For både intern og ekstern praktik består den i to omgange: dels ved aktiv deltagelse i psykologarbejde, og dels ved udarbejdelse af en praktikrapport, hvor den studerende reflekterer over erfaringer og oplevelser i praktikken og disses forhold til det hidtidige studie.

VAPII generelt

STADS-Kode: HEA880001C

Mål:

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden om

- * Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- * Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- * Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder i

- * at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- * at anvende centrale interventionsmetoder inden for området
- * at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer til

- * at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- * at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde inden for disciplinen
- * at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Eksamen:

En ekstern mundtlig prøve i **Videregående anvendt psykologi II (Advanced Applied Psychology)**. Den studerende afprøves i det valgte kursus.

Prøven er en synopsisprøve. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt en tredjedel af den samlede eksaminationstid. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde.

Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum, og problemstillingen godkendes af den kursusansvarlige lærer.

Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur inden for den valgte disciplin.

Sidetæl: Højest 3 sider.

Normeret prøvetid: Ved gruppeprøver 20 minutter pr. studerende og 10 minutter pr. gruppe til votering og karaktergivning, dog højst i alt to timer ved store grupper, 30 minutter i alt ved individuelle prøver.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Prøvens omfang: 15 ECTS-point.

Prøven skal dokumentere, at modulets mål er indfrie. Ved bedømmelsen af prøvepræstationen vil der med henblik på opnåelse af karakteren 12 blive lagt vægt på, at den studerende demonstrerer en udtømmende opfyldelse af fagets mål med ingen eller få uvæsentlige mangler.

OBS: Alle oplyste datoer/tidspunkter for undervisning er med forbehold for ændringer.

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankelærer: *Chalotte Glintborg* (cgl@hum.aau.dk)

Sekretariatsbetjening: *Lis Kragh* (studienævn) (lis@hum.aau.dk), *Annette Christensen* (eksamen) (annette@hum.aau.dk), *Elsebeth Bækgaard* (skema) (elsebeth@hum.aau.dk)

Professionsprogrammerne:

C4U Clinic Counseling Consultation Coaching

Modultitel: <i>Videregående Anvendt Psykologi II, Advanced Applied Psychology II - 15 ECTS</i> <i>Ad Modum C4U Clinic Counseling Consultation Coaching</i>
Placering: 8. semester
Modulansvarlig: <i>Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk),</i> Undervisere: <i>Ole Michael Spaten</i> <i>Bo Møhl</i> <i>Winnie Flensborg</i> <i>Allan Holmgren</i> <i>Lillith Olesen Løkken</i> <i>Rasmus Stensbo</i> <i>Thomas Duus Henriksen,</i> <i>Mads Lindholm</i>
Type og sprog: Dansk
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre: <i>Semestret bygger oven på den tilegnede viden, færdigheder og kompetencer på de foregående semestre og semestret begynder efter at 7. semester er gennemført.</i>
Omfang og forventet arbejdsindsats: <i>15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på nedenstående måde:</i> Modulet omfatter en række workshop (fordelt på de 15 ECTS) som fokuserer på fortsat udvikling af de studerendes konsultative- og kliniske færdigheder. Først i semestret (februar) afholdes nogle intensive workshop aktiviteter, hvor ny forskning og praksis kobles og tilsvarende i midten af semestret (april) er der workshop på universitetet. Seminar, forelæsninger og workshop aktiviteter i starten af semestret finder sted fra den 5. februar til den 15. februar. Seminar, forelæsninger og workshop aktiviteter i midten af semestret finder sted fra den 4. april til den 13. april. Modulet svarer til 405 timers arbejdsindsats og disse fordeles som skemaet nedenstående viser:

Portfolio fremlæggesel: Selv-evaluering og lærings portfolio	Ole Michael Spaten & Winnie Flensborg	10
Portfolio fremlæggesel: Selv-evaluering og lærings portfolio	Ole Michael Spaten & Winnie Flensborg	17,5
Entrepreneurship med psykologbaggrund	Mads Lindholm	7,5
Workshop og seminar om supervision	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken	10
Assessment af komplekse problemstillinger og differentiell diagnostiske overvejelser	Ole Michael Spaten Lillith Olesen Løkken	17,5
Psykologen som konsulent i organisationer	Maja, Nadja & Maria	5
Ledelsespsykologi - I	Winnie Flensborg	16
Ledelsespsykologi i en organisatorisk praksis	Winnie Flensborg	10
Stress i organisationer - et review	Kevin	5
Executive coaching	Tanja & Anne	5
Hstorske og videnskabsteoretiske positioner i moderne coaching psykologi	Ole Michael Spaten	32
Seminar med psykologisk assessment og port folio	Lillith Olesen Løkken & Learning teams	17,5
Workshop og seminar om normalitet og afvigelse	Bo Møhl	15
Supervisionsseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken	7,5
Teoriseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken	7,5
Teoriseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken	10
Supervisionsseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken	7,5
Supervisionsseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken	7,5
Teoriseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken	7,5
Teoriseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken	10
Supervisionsseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken	7,5
Seminar om transitioner	Rasmus Stensbo	5
Workshop om narrativ terapi og narrative coaching	Allan Holmgren	24
Eksamen		4
Læsning, forberedelse, kliniske sessioner, learning teams		139
I alt		405

(Endvidere er de studerende i praktik (15 ECTS) på psykologarbejdspladser, det være sig kliniske eller inden for HR, konsultativt arbejde eller andre relevante praktik pladser. I et samarbejde mellem det pågældende praktiksted og den studerende i praktik skitseres et forløb der kan tilgodese rammerne for et praktikforløb på 50 arbejdsdage. Praktikken organiseres som ekstern forskningspraktik principielt efter dokumentet "Vejledning om praktikpladser" som kan downloades fra Moodle. Praktikken starter efter aftale med praktiksted, men det kan f.eks. være fra cirka medio februar.)

Modulaktiviteter:

Modulet omfatter forelæsninger, seminarer og workshop, som fokuserer på den fortsatte udvikling af de studerendes konsultative- og kliniske færdigheder.

Gennem semestrets intensive forelæsnings- og workshop aktiviteter, kobles den nyeste forskning og praksis. Semestret fortsætter og udvider den konsultative og kliniske praksislæring i CC samt praksislæring i forhold til 'samtalefærdigheder' og 'psykologisk assessment'. De studerende er ansvarlige over for klienter og samarbejdspartnere, hvor de konsultative og kliniske færdigheder og interventioner afprøves, og de studerende modtager løbende psykologfaglig supervision. Workshop, forelæsninger samt praksisseminarer rummer tilsammen modulets pensum på 1500 sider.

Neden for en oversigt over forelæsninger, seminar og workshop aktiviteterne:

Oversigt:

Workshop / Forelæsning			Timer	Titel/emne	Underviser
Nr	Dato	Klokken:			
1	05-feb	8.15-12.00	4	Portfolio og arbejde i learning teams, gruppe-erfa fra Konsultation psykologi, Samtalefærdigheder og Psykologisk Assessment	Learning teams
2	05-feb	12.30-16.00	4	Portfolio fremlæggelser: Selv-evaluering og lærings portfolio	Ole Michael Spaten Winnie Flensborg
3	06-feb	9.15-16.00	7	Portfolio fremlæggelser: Selv-evaluering og lærings portfolio	Ole Michael Spaten Winnie Flensborg
4	07-feb	9.15-12.00	3	Entrepreneurship med psykologbaggrund	Mads Lindholm
5	07-feb	12.30-16.00	4	Workshop og seminar om supervision	Ole Michael Spaten Lillith Olesen Løkken
6	08-feb	8.15-15.00	7	Assessment af komplekse problemstillinger og differential diagnostiske overvejelser	Ole Michael Spaten Lillith Olesen Løkken
7	09-feb	10.15-12.00	2	Psykologen som konsulent i organisationer	Maja, Nadja & Maria
8	09-feb	12.30-15.00	3	Opsamling på port-folio og arbejde i learning teams	Learning teams
9	12-feb	8.15-12.00	4	Ledelsespsykologi - I	Winnie Flensborg
10	12-feb	12.30-16.15	4	Ledelsespsykologi i en organisatorisk praksis	Winnie Flensborg
11	13-feb	10.15-12.00	2	Stress i organisationer - et review	Kevin
12	13-feb	12.30-14.00	2	Executive coaching	Tanja & Anne
13	14-feb	10.15-18.00	8	Historiske og videnskabsteoretiske positioner i moderne coaching psykologi samt coaching af mellemledere	Ole Michael Spaten

Indholdet på 8. semester:

Videregående Anvendt Psykologi Udvidet på 8. semester (15 ECTS) er fortsat fagligt og indholdsmæssigt organiseret ud fra tanken om tre sideløbende søjler med forelæsninger/workshop og praksislæring. 8. semester rummer endvidere de studerendes praktikforløb (15 ECTS), med udmøntningen af det universitære fundament.

a) Konsultation-psykologi: Organisationsforståelse, konsultation, ledelse og magt danner baggrund for de studerendes læring i den psykologiske praksis, hvor de studerende enkeltvis eller i team arbejder i og med organisationen i forhold til konsultation m.v.

b) Samtalefærdigheder: Udforskning, indsigt, handling, det reflekterende team og supervision fortsætter træningen af den psykologiske praksis og intervention gennem forelæsninger, workshop samt supervision og styrker og udmønter sig i den psykologiske praksis på de psykologiske arbejdspladser.

c) Psykologisk assessment: Testning, differentialdiagnostik og kontaktform, samt det fortsatte arbejde med de psykometriske testværktøjer, beskrivelser, udredning og assessment vil danne basis for den psykologisk konsultative og kliniske praksis i konsulenthusene.

Oversigt (fortsat):

Workshop / Forelæsning			Timer	Titel/emne	Underviser
Nr	Dato	Klokken:			
14	15-feb	8.15-15.00	7	Seminar med psykologisk assessment og port folio	Lillith Olesen Løkken & Learning teams
15	04-apr	8.15-12.00 & 14.30-16.15	6	Workshop og seminar om normalitet og afvigelse	Bo Møhl
16	05-apr	9.15-12.00	3	Supervisionsseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken
17	05-apr	12.30-15.00	3	Teoriseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken
18	06-apr	8.15-12.00	4	Teoriseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken
19	06-apr	12.30-15.00	3	Supervisionsseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken
20	09-apr	9.15-12.00	3	Supervisionsseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken
21	09-apr	12.30-15.00	3	Teoriseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken
22	10-apr	8.15-12.00	4	Teoriseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken
23	10-apr	12.30-15.00	3	Supervisionsseminar	Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken
24	11-apr	8.15-12.00	4	Opsamling på supervision, teoriseминаrer og det videre arbejde i praktikken	Learning teams
25	11-apr	13.00-15.00	2	Seminar om transitioner	Rasmus Stensbo
26	12-apr	10.15-16.00	6	Workshop om narrativ terapi og narrative coaching	Allan Holmgren
27	13-apr	8.15-15.00	7	Opsamling på supervision, teoriseминаrer og det videre arbejde i praktikken	Learning teams

Workshop a) Konsultation-psykologi: Organisationsforståelse, konsultation, ledelse og magt

Seminar med 'Selvevaluering og lærings port-folio'

05.02.18 Start kl. 10-16.00 og 06.02.18 Start kl. 9.15-16.00

Professionsprogrammet har som mål at den studerende blandt andet skal opnå viden og forståelse og kompetencer til at skabe sig et overblik over egne faglige kvalifikationer i forhold til problemfelter inden for den Videregående Anvendte Psykologi (VAP) (med henblik på videre faglig kvalificering). Programmet omfatter at den studerende løbende evaluerer og dokumenterer sine læringsresultater og overvejelserne dokumenteres i den studerendes port-folio. Grundlaget for to dage med evalueringer er dels de lærings-mål der fremgår af KASO og dels den studerendes personlige læringsmål og handleplaner i forhold til professionsprogrammets tre søjler og andre relevante moduler. Port-folio fremlægges detaljeret i plenum og drøftes blandt VIP og studerende.

De studerendes fremlæggelse af port-folio foregår på denne måde:

Ud fra den studerendes notater i portfolio-bog eller andre optegnelser sammenskrives port-folio ved udgangen af hvert semester til evalueringen i skriftlig form på 4-8 A4 normalsider og fremsendes mindst 2 arbejdsdage før fremlæggelsen til VIP. Ved fremlæggelsen fremstilles læringspunkter og evaluering af eget forløb fra start af semester til og med eksamen. Tidsrammen for fremlæggelsen for den enkelte studerende er minimum 8 og maksimum 10 minutter. Herefter er der fælles refleksion og diskussion i plenum med afsluttende kommentarer fra underviserne. Tidsrammen er her ca. 15 minutter. Der er ca. 5 minutter til at runde af, holde pause og sætte den næste studerende i gang.

Seminar om "entrepreneurship med psykologbaggrund: Fra psykologstuderende til egen konsulentvirksomhed"

07.02.18 Start 9.15-12.00 Halvdagsworkshop v/ Mads Lindholm

Mange psykologer kommer til at drive egen virksomhed som terapeuter eller konsulenter. Men hvordan er man som psykolog klædt på til at være iværksætter? Hvad skal man være opmærksom på? Og hvad er fordele og ulemper ved den karrierevej? Mads Lindholm er erhvervspsykolog, ph.d. og partner i konsulenthuset WICE. Mads vil fortælle om rejsen fra studerende til selvstændig og præsentere konkrete eksempler på konsulentopgaver, bl.a. en undersøgelse af mening i arbejdslivet. www.wice.dk WICE | about people

Forelæsningsens pensum:

- Steen, C. B., Nørgaard, G. K., Hundborg, M., Klausen, O., Lindholm, M. (ed.) (2016). *Hvad er mening? – mening som motivation i arbejdslivet*. Aarhus: Krifa.
- Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161
- Kralj, M. M. (2001). Coaching at the top: Assisting a chief executive and his team. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 53(2), 108-116
- Giglio, L., Diamante, T. & Urban, J. M. (1998). Coaching a leader: Leveraging change at the top. *Journal of Management Development*, 17(2), 93-105
- Kiel, F., Rimmer, E., Williams, K. & Doyle, M. (1996). Coaching at the top. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 48(2), 67-77
- Sperry, L. (2013). Executive coaching and leadership assessment: Past, present, and future. *Consulting Psychology Journal: Practice & Research*, 65(4), 284-288.

Workshop: Ledelsespsykologi

12.02.18 Start 8.15-12.00 v/ Winnie Flensborg

De studerende introduceres først til et fundamentalt blik på ledelsespsykologien, hvorfra det bliver muligt at stille følgende spørgsmål: Er samtaleforholdet mellem leder og medarbejder historisk set blevet stillet som et ledelsespsykologisk problem?

Spørgsmålet fører videre til en diskussion af det såkaldte symmetriproblem, der anses for at være en særlig nøgle til undersøgelse af ledelsespsykologiens komplekse forhold, herunder tematiseringen af leder-medarbejderforholdet som en magt- og læringsrelation i en kontekst, der sætter den professionelle samtale i centrum. Eksemplarisk fremstilles medarbejderudviklingssamtalen. Forelæsningsen organiseres omkring fire overordnede temaer: 1. Videnskabsteoretisk og metodologisk introduktion til ledelsesanalyse. 2. Samtalekunst belyst igennem medarbejderudviklingssamtalen – en af de vigtigste leder-interventioner til udvikling af medarbejdere og opnåelse af strategiske mål. 3. Samtalekunst belyst igennem coaching – en af den moderne ledelsespsykologis vigtigste kompetencer. 4. Symmetriproblemet: En af leder-medarbejder-forholdets allerstørste udfordringer.

Forelæsningsens pensum:

- Carlsen, G. B. & Jøker, A. (2011). *Leder med magt & kraft. En undersøgelse af hvordan ledere udfolder deres handlemuligheder*. København: Forlaget Metropolis, side 22-130
- Dam Hede (2011). Samtalekarismaet & symmetriproblemet, *Dansk Tidsskrift for Coachingspsykologi*, 1(1). 53-66 <https://journals.aau.dk/index.php/CP/article/view/234>
- Dam Hede (2010). Et ledelsesparadigme for coaching (pp. 119-135), in: *Coaching - samtalekunst og ledelsesdisciplin*, Samfundslitteratur, Frederiksberg.
- Haslebo, G (2004): *Relationer i organisationer – en verden til forskel*. Dansk Psykologisk Forlag, Erhvervspsykologiserien (pp 121-154)
- Yukl, G. A. (2010). *Leadership in organizations* (7th ed.). New York: Pearson, (pp 388-455)

Workshop: Ledelsespsykologi i en organisatorisk praksis og en reflekteret undersøgelse og diskussion af krydsfeltet til samtalen

12.02.18 Start 12.30-16.15 4 timer v/ Winnie Flensborg

Kursusforløbet fortsætter med forelæsninger og case-analyser, der ligeledes organiseres i tre dele: A) En reflekteret undersøgelse, øvelse og diskussion af krydsfeltet mellem samtalekunst og ledelsespsykologi i en organisatorisk praksis. Her trækkes på empiriske eksempler fra ledelsesbaseret coaching, forskningsresultater, m.m. B) Eksempler på ledelsesanalyse. De studerende anvender analytiske redskaber og modeller på en konkret ledelsespsykologisk problemstilling. De studerende forstår ledelsespsykologien empirisk i en større organisatorisk sammenhæng. C) Eksempler på samtaleanalyse af en konkret coachingsamtale mellem leder og medarbejder. De studerende omsætter analysestrategiske begreber fra praksis.

Forelæsningsens pensum:

- Andersen, Kristoffer Lande (2009). Ledelse og autoritet, (pp. 149-160), in: Helth m.fl. (2009, red.): *Lederskabelse, Samfundslitteratur*, Frederiksberg.
- Dahl, A. A., & Dalsegg, A. (2001). *Charmør og tyrann*. København: Munksgaard. (102-109, 112-115, 129-137, 198-206, 263-269, 286-288)
- Kets de Vries, M. F. R. (2014). Coaching the toxic leader. *Harvard Business Review*, 66(1), 100-109.
- Yukl, G. A. (2010). *Leadership in organizations* (7th ed.). New York: Pearson, (pp 198-234, 262-296)

Seminar om stress i organisationer

13.02.18 Start 12.30-14.00 Halvdagsworkshop v/ Kevin Ladegaard &

Seminar om transitioner: cand.psych – hvad nu?

11.04.18 Start 13.00-15.00 Halvdagsworkshop v/ *Rasmus Stensbo*

Overgang fra studie til arbejdsliv. Konkret eksempel – min egen vej fra studie, via klinisk praksis til erhvervspsykologi. At arbejde klinisk som nyuddannet. At arbejde i det private som psykolog. Hvordan kommer man ind på arbejdsmarkedet? Styrker og svagheder ved den psykologfaglige baggrund på arbejdsmarkedet. *Rasmus Stensbo*, Seniorkonsulent, Cand.Psych., People & Performance, Horsens Hus, Holmboes Allé 1. 9., 8700 Horsens, Danmark

Forelæsningsens pensum:

Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161

Ruvolo, C. M. (2007). The organizational culture of diversity: An assessment of West Point's faculty. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 59(1), 54-67

Workshop og seminarer

09.02.18 og 15.02.18 og 13.04.18 arbejdes med teori og tekster i learning teams og præsentationer af væsentlige temaer fra konsultation psykologi i plenum.

Forelæsningsens pensum:

Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161

Ruvolo, C. M. (2007). The organizational culture of diversity: An assessment of West Point's faculty. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 59(1), 54-67

Kralj, M. M. (2001). Coaching at the top: Assisting a chief executive and his team. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 53(2), 108-116

Giglio, L., Diamante, T. & Urban, J. M. (1998). Coaching a leader: Leveraging change at the top. *Journal of Management Development*, 17(2), 93-105

Kiel, F., Rimmer, E., Williams, K. & Doyle, M. (1996). Coaching at the top. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 48(2), 67-77

Sperry, L. (2013). Executive coaching and leadership assessment: Past, present, and future. *Consulting Psychology Journal: Practice & Research*, 65(4), 284-288.

Workshop b) Samtalefærdigheder: Udforskning, indsigt, handling, det reflekterende team og supervision

Workshop og seminar om supervision

07.02.18 Start 12.30-16.00 Halvdagsworkshop v/ *Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken*

Introduktion til supervision. Hvad er coaching psykologi supervision og hvad er supervision? Er supervision i coaching psykologi luksus eller en nødvendighed, vi diskuterer metodiske tilgange. Endvidere slutter vi af med introduktion til teoriseminar arbejdet.

Forelæsningsens pensum:

Bertelsen, P., Jacobsen, C. H., Rosenberg, N. (2013). Tværfaglig Supervision. Hans Reitzels Forlag

European Mentoring and Coaching Council Guidelines on Supervision, kan downloades fra:

<http://www.emccouncil.org/src/ultimo/models/Download/7.pdf> (accessed 06.11.17)

Hawkins, P. & Shohet, R. (2012). *Supervision in the Helping Professions*. (3-8 + 127-153). Open University Press

Hawkins, P., & Schwenk, G. (2010). The interpersonal relationship in the training and supervision of coaches In S. Palmer & A. McDowall (Eds.), *The coaching relationship: Putting people first* (pp. 203-221). New York, NY, US Routledge/Taylor & Francis Group

Salter, T. (2008). Exploring current thinking within the field of coaching on the role of supervision. *International Journal of Evidence Based Coaching and Mentoring*. Special Issue, p. 27-39.

Seminar om executive coaching

13.02.18 Start 10.15-12.00 Halvdagsworkshop v/ *Tanja Ryberg Jensen & Anne Dalsgaard Keis*

Forelæsning om videnskabshistoriske og -teoretiske positioner i moderne coaching psykologi. Coaching af mellemedere

14.02.18 Start 10.15-18.00 Heldagsworkshop v/ *Ole Michael Spaten*

Coaching psykologien har dermed været underkastet videnskabelige undersøgelser siden begyndelsen af sidste århundrede. Tillige har coaching været anvendt i vid udstrækning indenfor bl.a. erhvervslivet i mindst et halvt hundred år. Samtalekunst i form af coaching som anvendt ledelsespsykologi er dermed bredt udbredt. Paradokser er at det først er fra begyndelsen af årtusind skiftet, at der f.eks. i den britiske og danske psykologforening er dannet faglige selskaber til diskussion, erfaringsudveksling og videreudvikling af en videnskabelig funderet coachingspsykologi. Empirisk forankring og evidensbaserede undersøgelser bliver problematiseret og fremstillet. Forelæsnings rummer endvidere eksempler på flere af de toneangivende psykologiske skoledannelser med de afledte coaching tilgange som f.eks. psykodynamisk coaching, systemisk coaching, kognitiv coaching osv. Vi diskuterer tillige det integrative, multiparadigmatiske udgangspunkt samt de pædagogiske principper som indgår i action-reflection-learning. Efter en fremstilling og diskussion af en række videnskabshistoriske og videnskabsteoretiske problemstillinger fortsættes med en præsentation af et empirisk studie gennemført i en dansk landsdækkende virksomhed, hvor der blev gennemført over 500 evaluerede coaching sessioner. Mellemliderne arbejdede pragmatisk refleksivt og anvendte spørgsmål inspireret fra "interventive interviewing" (Tomm, 1988), opsatte SMARTe mål (Locke, 1996, Palmer et al., 2008) med kommunikations færdigheder bredt forankret i aktiv lytning og reflekterende konversationer (Andersen, 2007).

Forelæsningsens pensum:

Cavanagh, M. & Palmer, S. (2006). The theory, practice and research base of Coaching Psychology is developing at a fast pace. *International Coaching Psychology Review*. Vol 1(2), 5-7.

Grant, A. M. (2006). Workplace and Executive Coaching. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (367-388). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons

Palmer, S. & McDowall, A. (Eds.) (2010). *The coaching relationship: Putting people first*. New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group. [pp. 1-8 + 139-158] (27 p.)

Samt evt. uddrag fra de ovennævnte forskere Tomm, 1988, Locke, 1996, og Andersen, 2007.

Spaten, O. M. (2011). *Coaching forskning – på evidensbaseret grundlag. Centrale empiriske studier gennem tyve år (1990 – 2010)*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag (80 p.).

Spaten, O. M. & Flensborg, W. (2013). When middle managers are doing employee coaching. *International Coaching Psychology Review*, 8, 2, 18-48

Workshop om narrativ coaching

12.04.18 Start 10.00-12.00 Halvdagsworkshop v/ Allan Holmgren

Workshop vil pege på centrale aspekter af, hvad det vil sige at være et menneske: 1. At fortælle normative historier, der skaber mening i kaos. 2. At deltage i kulturelle magt- og normspil. Denne forståelse har grundlæggende betydning for de kulturelle og sociale praksisser, der kaldes psykoterapi og coaching. Forelæsnings vil demonstrere og eksemplificere den praksis, der følger af disse narrative og poststrukturalistiske begreber.

Forelæsningsens pensum:

Peterson, D. B., & Miller, J. (2005). The alchemy of coaching: "You're good, Jennifer, but you could be really good." *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*. 57(1), 14-40

Kilburg, R. R. (2017). Trusted leadership advisor: a commentary on expertise and ethical conundrums. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 69, 1, 41-46

Kilburg, R. R. (2016). The development of human expertise: Toward a model for the 21st-century practice of coaching, consulting, and general applied psychology. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68, 177-187

Workshop om narrativ terapi og narrative coaching

12.04.18 Start 13.00-16.00 Halvdagsworkshop v/ Allan Holmgren

Workshop vil pege på centrale aspekter af, hvad det vil sige at være et menneske: 1. At fortælle normative historier, der skaber mening i kaos. 2. At deltage i kulturelle magt- og normspil. Denne forståelse har grundlæggende betydning for de kulturelle og sociale praksisser, der kaldes psykoterapi og coaching. Forelæsnings vil demonstrere og eksemplificere den praksis, der følger af disse narrative og poststrukturalistiske begreber.

Forelæsningsens pensum:

Peterson, D. B., & Miller, J. (2005). The alchemy of coaching: "You're good, Jennifer, but you could be really good." *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*. 57(1), 14-40

Kilburg, R. R. (2017). Trusted leadership advisor: a commentary on expertise and ethical conundrums. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 69, 1, 41-46

Workshop og seminarer

09.02.18 og 15.02.18 og 13.04.18 arbejdes med teori og tekster i learning teams og præsentationer af væsentlige temaer fra samtalefærdigheder i plenum.

Forelæsningsens pensum:

Sperry, L. (2013). Executive coaching and leadership assessment: Past, present, and future. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 65(4), 284-288

Peterson, D. B., & Miller, J. (2005). The alchemy of coaching: "You're good, Jennifer, but you could be really good." *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*. 57(1), 14-40

Kilburg, R. R. (2017). Trusted leadership advisor: a commentary on expertise and ethical conundrums. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 69, 1, 41-46

Kilburg, R. R. (2016). The development of human expertise: Toward a model for the 21st-century practice of coaching, consulting, and general applied psychology. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68, 177-187

Kilburg, R. R. (2004). Trudging Toward Dodoville: Conceptual Approaches and Case Studies in Executive Coaching. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 56, 4, 203-213

Workshop c) Psykologisk assessment: testning, differential-diagnostik og kontaktform

Psykologisk assessment indgår i mange psykologers arbejde hvad enten det er som konsulent i organisationer eller i den kliniske praksis. Vi ser de seneste år en kolossal vækst i udbuddet af nye testredskaber, herunder opdateringer og revisioner som alt i alt stiller store krav til psykologens færdigheder i forhold til at vurdere, om der brug for eller hvilken assessment der skal til, herunder udvælgelsen af testbatteri. Vi fortsætter med at præcisere en række forhold af betydning: Hvordan etablere rammerne for psykologisk assessment, skabe kontakt inden den praktiske testsituation, hvilke instrumenter og metoder anvender og i forbindelse med mundtlig tilbagemelding, formidling af undersøgelsesresultater og feed-back som dialog inden for rammerne af de etiske principper for nordiske psykologer. Hvordan indgår assessment i forhold til komplekse ledelsesdilemmaer?

Workshop: Assessment af komplekse problemstillinger og differentialdiagnostiske overvejelser

08.02.18 Start 8.15-15.15 Heldagsworkshop v/ Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken

Når vi arbejder med mennesker i den psykologiske praksis støder vi indimellem på den type differential problemstillinger, hvor en tilstand umiddelbart bliver opfattet, som hørende til en lettere kategori, men en grundigere udredning tyder på, at der kan være tale om en alvorligere lidelse, der kræver henvisning til anden, længerevarende specialist behandling. Eller at problemstillingen ligger i gråzonen mellem funktionel eller dysfunktionel eller, at man umiddelbart har svært ved at bedømme om den hører til den ene eller anden. I denne workshop vil vi arbejde med assessment og herunder komme ind på en fænomenologisk og en testpsykologisk tilgang til diagnostikken.

Andreasen, N. C. (2006). DSM and the Death of Phenomenology in America: An Example of Unintended Consequences. *Schizophrenia Bulletin*. 33, 108-112.

Frances, A. (2014). ICD, DSM and The Tower of Babel. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(4), 371-373.

Frances, A. (2014). How many psychiatric diagnoses fit on the head of a pin? *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(11), 1067-1068

Frances, A., & Batstra, L. (2013). Why so many epidemics of childhood mental disorder? *Journal of developmental and behavioral pediatrics*, 34(4), 291-292

Frances, A. (2012). Better safe than sorry. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 46(8), 695-696

Kahn, W. A. (2012). The functions of dysfunction: Implications for organizational diagnosis and change. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 64(3), 225-241

Szymanska, K. (2007). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*. 3, 85-89.

Szymanska, K. (2008). Catastrophising/imagining the worst. *The Coaching Psychologist*. 4, 36-37.

Szymanska, K. (2008). The downward arrow technique. *The Coaching Psychologist*. 4, 85-86.

Szymanska, K. (2009). Behavioural assignments. *The Coaching Psychologist*, 5(2), 130-131.

Szymanska, K. (2009). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next (Part 2). *The Coaching Psychologist*, 5(1), 39-41.

Seminar med psykologisk assessment og port folio

15.02.18 Start 9.15-15.00 Opfølgning på psykologisk assessment, procedurer for assessment og anvendelse i praksis – arbejdet i Coaching Center fremstilles. Noter til port folio, opsamling på læring i de tre søjler. Seminaret ledes delvist af Lillith Olesen Løkken

Seminar og workshop om normalitet og afvigelse

04.04.18. Start 8.15-12.00 og 14.30-16.15 Heldags seminar og workshop v/ *Bo Møhl*

Med baggrund i kliniske eksempler vil dette seminar belyse grænsefladerne mellem normalitet og afvigelse, som de kan optræde i forbindelse med arbejde i organisationer. Fokus vil være på mennesker med personlighedsforstyrrelser og de udfordringer, som de giver, samt på ledertyper, som med deres personlighedsforvaltning og adfærd skaber problemer i organisationen: Working with the toxic leaders. I forbindelse med coaching af fx en leder i en organisation kan man støde på symptomer eller karaktertræk, som kan være så belastende for vedkommende selv eller for omgivelser, at det må vurderes som patologisk. I denne workshop vil vi arbejde med en case og rollespil som udgangspunkt for kliniske og teoretiske refleksioner over normalitet og afvigelse.

Forelæsningsens pensum:

American Psychiatric Association (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing (supplerende læsning)

Berg J. C. et. al. (2006). Balancing Psychological Assessment: Including Strength and Hope in Client Reports. *Journal of clinical psychology*, 62(1), 33-46.

Kets de Vries, M. F. R. (2014). Coaching the toxic leader. *Harvard Business Review*, 66(1), 100-109.

Frances, A. (2013). *Essentials of Psychiatric Diagnosis. Responding to the Challenge of DSM 5*. New York: The Guildford Press (supplerende læsning især kap. 1, 5, 8 og 11, men det kan anbefales at læse hele bogen)

WHO ICD-10 Psykiske lidelser og andre adfærdsmæssige forstyrrelser: Klassifikation og diagnostiske kriterier. Munksgaard, 2010 (10. Udg., (supplerende læsning)

Seminar om psykologisk assessment i human resource service

09.02.18 Start 10.15-12.00 Halvdagsworkshop v/ *Laura*

Workshop og seminarer

09.02.18 og 15.02.18 og 13.04.18 arbejdes med teori og tekster i learningteams og præsentationer af væsentlige temaer fra assessment i plenum.

Forelæsningsens pensum:

Church, A. H., & Rotolo, C. T. (2013). How are top companies assessing their high-potentials and senior executives? A talent management benchmark study. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 65(3), 199-223.

Davis, M. H., Hall, J. A., & Mayer, P. S. (2016). Developing a new measure of entrepreneurial mindset: Reliability, validity, and implications for practitioners. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68(1), 21-48.

Kaiser, R. B., & Hogan, R. (2010). How to (and how not to) assess the integrity of managers. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 62(4), 216-234

Workshop og seminarer: Supervisionsforløb og teoriseminarer

05.04.18, 06.04.18, 09.04.18 og 10.04.18 heldagsworkshop og seminar v/ Ole Michael Spaten & Lillith Olesen Løkken
Dagene inddeles i to halve dage, hvor vi den ene halvdel har supervisionsseminar og den anden halvdel har vi teoriseminar og workshop.

Supervision af psykologer ses i dag som en vigtig og uundværlig del af professionel psykologisk praksis. De fire halve supervisionsdage vil have fokus på studerendes egne cases. Hver enkelt studerende vil få mulighed for at fremlægge egne klienter / coachée fra praktikken. Fokus vil være på en beskrivelse af forløbet samt de dele af interventionen, der udfordrer den studerende. I supervisionen vil fokus være på at udarbejde dels: En beskrivelse af problem (tilløb til en caseformulering) og et udforskende arbejde med problemstillingen i samarbejde med supervisor samt fokus på at lægge mål for det videre arbejde med klient/coachee.

Afsluttende vil disse dage indeholde gruppeøvelser. Her vil omdrejningspunktet for gruppearbejdet være: Hvordan vil den studerende kunne anvende det lærte fra supervisionen i dag i det kommende arbejde i praktikken?

Teoriseminarer følger af at det 1) Samlede pensum for 8. semester kommenteres af VIP på første semesteruge indkald i februar og 2) Hver studerende vælger i denne første uge ca. 200 sider tekster (nogenlunde ligeligt fordelt med mindst to-tre tekster / kapitler fra hver søjle). Disse læses og når de studerende møder til andet indkald er de hver især top forberedt på disse tekster og deres sammenhæng i forhold til den anvendte psykologi: Teksterne sættes i forhold til psykologiske problemstillingerens konstitution, udredning og intervention med udgangspunkt i erfaringer fra egen praksis; som altså spejles, løftes ind i det teoretiske, tekstlige univers. 3) I en af de allerførste uger i praktik gennemfører den studerende et interview i organisationen (se også KASO) med udgangspunkt i teksterne og erfaringer fra 7. semester;

interviewet kortlægger organisationsdiagrammet og hele konteksten for praktikforløbet samt de gensidige forventninger og behov m.v.

Under indkald 1 (februar) er der fokus på forberedelse af praktikopholdet, forelæsninger, workshop, supervision i praktik og på hvordan programmets tre søjler kan spille ind på en frugtbar måde i praktikken.

4) På indkald 2 (april) fra den 5/4 til den 10/4 anvendes 2 x fire halve dage, hvor der afsættes 1½-2 timer til hver studerende. Først giver den studerende a) en introduktion til organisationen, rammer for praktikforløbet, væsentlige strukturer i organisationen, hierarkiet, magtrelationer og andre væsentlige forhold, b) dernæst præsenterer den studerende sin egen rolle og indholdet i det psykologfaglige arbejde i organisationen, c) dernæst de teoretiske perspektiver på a) og b) fra de valgte ca. 200 siders tekster. NB Punkt c) kan selvfølgelig godt være sammenflettet med a) og b), men som et punkt c) bør der så i det mindste samles op klart – f.eks. med 'bulletpoint' på slides eller 'hand-outs' vedrørende pointer fra de teoretiske perspektiver på a) og b). Fjerde punkt er d) Refleksionstid: X) den studerende der har fremstillet sin organisation og erfaringer i pkt. a), b), og c) ovenfor modtager feed-back på fremstillingen af VIP i ca. 15-20 minutter. Med udgangspunkt i fremstillingen og den studerendes erfaringer med praktikforløbet og organisationen (so far) samt pensum elaborerer samtalen med den studerende: Hvilke foreløbige ideer og overvejelser har jeg som studerende til problemstilling for synopsis på 8. semester. Y) de øvrige studerende sidder i grupper på 2 og reflekterer over hvordan deres "egne" tekster og erfaringer fra 'egen' organisation kan bidrage til en kvalificering af fremlæggelsen. Femte punkt i forløbet er e) afsluttende plenum med refleksioner og dialog. En studerende fra hver gruppe fortæller hvordan a), b) og c) "slog en streng an" hos gruppen fra deres optik. Den studerende i fokus afrunder ved at opsummere læringspunkter fra præsentationen.

Modulets samlede pensum:

- American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing (ca. 105 sider fra det indledende)
- Andersen, Kristoffer Lande (2009). Ledelse og autoritet, (pp. 149-160), in: Helth m.fl. (2009, red.): *Lederskabelse, Samfundslitteratur*, Frederiksberg.
- Andreasen, N. C. (2006). DSM and the Death of Phenomenology in America: An Example of Unintended Consequences. *Schizophrenia Bulletin*, 33, 108-112.
- Berg J. C. et. al. (2006). Balancing Psychological Assessment: Including Strength and Hope in Client Reports. *Journal of clinical psychology*, 62(1), 33-46.
- Bertelsen, P., Jacobsen, C. H., Rosenberg, N. (2013). *Tværfaglig Supervision*. Hans Reitzels Forlag
- Carlsen, G. B. & Jøker, A. (2011). *Leder med magt & kraft. En undersøgelse af hvordan ledere udfolder deres handlemuligheder*. København: Forlaget Metropol, side 22-130
- Carroll, M. (2007). Coaching psychology supervision: Luxury or necessity? In S. Palmer and Whybrow (eds). *Handbook of Coaching Psychology* (pp. 431-448) London: Routledge.
- Cavanagh, M. & Palmer, S. (2006). The theory, practice and research base of Coaching Psychology is developing at a fast pace. *International Coaching Psychology Review*. Vol 1(2), 5-7.
- Church, A. H., & Rotolo, C. T. (2013). How are top companies assessing their high-potentials and senior executives? A talent management benchmark study. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 65(3), 199-223.
- Dahl, A. A., & Dalsegg, A. (2001). *Charmør og tyrann*. København: Munksgaard. (102-109, 112-115, 129-137, 198-206, 263-269, 286-288)
- Dam Hede (2010). Et ledelsesparadigme for coaching (pp. 119-135), in: *Coaching - samtalekunst og ledelsesdisciplin*, Samfundslitteratur, Frederiksberg.
- Dam Hede (2011). Samtalekarismaet & symmetriproblemet, *Dansk Tidsskrift for Coachingpsykologi*, 1(1). 53-66
<https://journals.aau.dk/index.php/CP/article/view/234>
- Davis, M. H., Hall, J. A., & Mayer, P. S. (2016). Developing a new measure of entrepreneurial mindset: Reliability, validity, and implications for practitioners. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68(1), 21-48.
- Duffy, M., Passmore, J. (2010). Ethics in coaching: An ethical decision making framework for coaching psychologists. *International Coaching Psychology Review*, 5(2), 140-151
- European Mentoring and Coaching Council Guidelines on Supervision, kan downloades fra:
<http://www.emccouncil.org/src/ultimo/models/Download/7.pdf> (accessed 06.11.17)
- Frances, A. (2012). Better safe than sorry. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 46(8), 695-696
- Frances, A. (2013). *Essentials of Psychiatric Diagnosis. Responding to the Challenge of DSM 5*. New York: The Guildford Press (læsning især kap. 1, 5, 8 og 11, (ca. 125 sider), men det kan anbefales at læse hele bogen)
- Frances, A. (2014). How many psychiatric diagnoses fit on the head of a pin? *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(11), 1067-1068
- Frances, A. (2014). ICD, DSM and The Tower of Babel. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(4), 371-373.
- Frances, A., & Batstra, L. (2013). Why so many epidemics of childhood mental disorder? *Journal of developmental and behavioral pediatrics*, 34(4), 291-292
- Giglio, L., Diamante, T. & Urban, J. M. (1998). Coaching a leader: Leveraging change at the top. *Journal of Management Development*, 17(2), 93-105

- Grant, A. M. (2006). Workplace and Executive Coaching. In Stober, D. R. & Grant, A. M. (Eds.). (2006). *Evidence based coaching handbook: Putting best practices to work for your clients* (367-388). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons
- Haslebo, G (2004): *Relationer i organisationer – en verden til forskel*. Dansk Psykologisk Forlag, Erhvervspsykologiserien, kapitel 3, kapitel 4, kapitel 5, kapitel 6, kapitel 7, kapitel 8, kapitel 9 og kapitel 10 (pp 45-177)
- Hawkins, P. & Shohet, R. (2012). *Supervision in the Helping Professions*. (3-8 + 127-153). Open University Press
- Hawkins, P., & Schwenk, G. (2010). The interpersonal relationship in the training and supervision of coaches In S. Palmer & A. McDowall (Eds.), *The coaching relationship: Putting people first* (pp. 1-8 + 34-54 + 79-100 + 139-158). New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group
- Kahn, W. A. (2012). The functions of dysfunction: Implications for organizational diagnosis and change. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 64(3), 225-241
- Kaiser, R. B., & Hogan, R. (2010). How to (and how not to) assess the integrity of managers. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 62(4), 216-234
- Kets de Vries, M. F. R. (2014). Coaching the toxic leader. *Harvard Business Review*, 66(1), 100-109.
- Kiel, F., Rimmer, E., Williams, K. & Doyle, M. (1996). Coaching at the top. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 48(2), 67-77
- Kilburg, R. R. (2004). Trudging Toward Dodoville: Conceptual Approaches and Case Studies in Executive Coaching. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 56, 4, 203–213
- Kilburg, R. R. (2016). The development of human expertise: Toward a model for the 21st-century practice of coaching, consulting, and general applied psychology. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 68, 177–187
- Kilburg, R. R. (2017). Trusted leadership advisor: a commentary on expertise and ethical conundrums. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 69, 1, 41–46
- Kralj, M. M. (2001). Coaching at the top: Assisting a chief executive and his team. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 53(2), 108-116
- Liebowitz, B., & Blattner, J. (2015). On becoming a consultant: The transition for a clinical psychologist. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 67(2), 144-161
- Palmer, S. & McDowall, A. (Eds.) (2010). *The coaching relationship: Putting people first*. New York, NY, US: Routledge/Taylor & Francis Group. [pp. 1-8 + 139-158] (27 p.)
- Peterson, D. B., & Miller, J. (2005). The alchemy of coaching: “You’re good, Jennifer, but you could be really good.” *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*. 57(1), 14-40
- Ruvolo, C. M. (2007). The organizational culture of diversity: An assessment of West Point's faculty. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 59(1), 54-67
- Salter, T. (2008). Exploring current thinking within the field of coaching on the role of supervision. *International Journal of Evidence Based Coaching and Mentoring*. Special Issue, p. 27-39.
- Spaten, O. M. & Flensburg, W. (2013). When middle managers are doing employee coaching. *International Coaching Psychology Review*, 8, 2, 18-48
- Spaten, O. M. (2011). *Coaching forskning – på evidensbaseret grundlag. Centrale empiriske studier gennem tyve år (1990 – 2010)*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag (80 p.).
- Sperry, L. (2013). Executive coaching and leadership assessment: Past, present, and future. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 65(4), 284-288
- Steen, C. B., Nørgaard, G. K., Hundborg, M., Klausen, O., Lindholm, M. (ed.) (2016). *Hvad er mening? – mening som motivation i arbejdslivet*. Aarhus: Krifa.
- Szymanska, K. (2007). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next. *The Coaching Psychologist*. 3, 85-89.
- Szymanska, K. (2008). Catastrophising/imagining the worst. *The Coaching Psychologist*. 4, 36-37.
- Szymanska, K. (2008). The downward arrow technique. *The Coaching Psychologist*. 4, 85-86.
- Szymanska, K. (2009). Anxiety and the coaching relationship: How to recognise the signs and what to do next (Part 2). *The Coaching Psychologist*, 5(1), 39-41.
- Szymanska, K. (2009). Behavioural assignments. *The Coaching Psychologist*, 5(2), 130-131.
- WHO ICD-10 Psykiske lidelser og andre adfærdsmæssige forstyrrelser: Klassifikation og diagnostiske kriterier. Munksgaard, 2010 (10. udg., (ca. 110 sider fra det generelle og indledende, resten er supplerende læsning)
- Yukl, G. A. (2010). *Leadership in organizations* (7th ed.). New York: Pearson, (Kap. 7 Power and Influence (36 s), Kap. 9 - Charismatic and Transformational Leadership (34 s), Kap. 13 - Strategic Leadership by Executives (36 s), Kap. 14 - Developing Leadership Skills - (30 s) (pp 198-234 + 262-296 + 388-455).

I alt ca. 1500 sider

Universitetsklinikken (UK)

Modultitel, ECTS: <i>Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II</i> <i>15 ECTS</i>								
Placering: <i>8. Semester</i>								
Modulansvarlige: <i>Anne Birgitte Døssing og Birgitte Petersen</i> <i>Seminarholdere: Anne Birgitte Døssing og Birgitte Petersen deler seminargangene</i> <i>1 seminarhold med i alt 18 studerende</i>								
Type og sprog: <i>Kursusmodul</i> <i>Dansk</i>								
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre: Seminarret omfatter en teoretisk fordybelse og præcisering samt et fokus på praktisk anvendelse af forskellige tilgange til undersøgelse og intervention, inden for en overvejende psykodynamisk ramme. Seminarret ligger sideløbende med de studerendes psykoterapeutiske forløb med forventet to klienter per studerende samt løbende supervision. Seminarret er baseret på studenteroplæg og gruppediskussioner. Der tilstræbes at bygge bro mellem teori, både fra det aktuelle pensum og tidligere relevante semestre, og praksis, idet der lægges op til, at de studerende fremlægger teoretiske perspektiver baseret på pensum og kasuistisk materiale, som kan belyse de teoretiske perspektiver.								
Omfang og forventet arbejdsindsats: <i>Forventninger om den konkrete udmøntning af modulets ECTS-belastning, hvilket omfatter antallet af konfrontationstimer, øvelsesarbejde, tid til forberedelse, eventuel rejseaktivitet med videre.</i> <i>15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:</i>								
<table border="1"><thead><tr><th>Aktivitet</th><th>Timer</th></tr></thead><tbody><tr><td><i>5 seminargange à 4 timer</i></td><td><i>20</i></td></tr><tr><td><i>Læsning og forberedelse</i></td><td><i>376</i></td></tr><tr><td><i>Eksamen</i></td><td><i>9</i></td></tr></tbody></table> <i>NB: lektioner tælles som timer.</i>	Aktivitet	Timer	<i>5 seminargange à 4 timer</i>	<i>20</i>	<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>376</i>	<i>Eksamen</i>	<i>9</i>
Aktivitet	Timer							
<i>5 seminargange à 4 timer</i>	<i>20</i>							
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>376</i>							
<i>Eksamen</i>	<i>9</i>							
Antal seminar timer: 5 x 4 timer								
Antal seminarhold: 1								
Modulaktiviteter (kursusgange):								

Seminarrække:

1. Seminargang:

Emne: Videnskabsteoretisk grundlag og opfølgning på forsamtale og journal

4 timer à 45 min.

Seminarholdere: Anne Birgitte Døssing og Birgitte Petersen

Litteratur:

Køppe, S. (2003). Psykoanalyse. In: Collin, F. & Køppe, S. (Eds.). Humanistisk videnskabsteori. DR Multimedie (s. 225-245) (20 s.)

Gabbard, G. O. (2005). Psychodynamic psychiatry in clinical practice (4. Ed.). American Psychiatric Publishing Inc. Kap 1: Basic principles of dynamic psychiatry, s. 3-30 (27 s.)

Hougaard, E. (2004) Psykoterapi – teori og forskning. Dansk Psykologisk Forlag (s.27-53, s. 273-320; s.431-493) (135 s.)

Fonagy, P. & Target, M. (2003). Psychoanalytic Theories. Perspectives from Developmental Psychopathology. London and Philadelphia: Whurr Publications (kap. 1, s. 1-31) (30 s.).

Habermas, J. (2005). Teknik og videnskab som 'ideologi'. Frederiksberg: Det lille forlag (kap. 5 "erkendelse og interesse", s. 119-137) (i alt 18 s.)

I alt: 230 s.

2. Seminargang:

Emne: Perspektiver på Borderline og Narcissistiske lidelser

4 timer à 45 min.

Seminarholder: Anne Birgitte Døssing

Litteratur:

Kernberg, O. (2004). Borderline conditions and pathological narcissism. Rowman & Littlefield Publishers, Inc. (kap. 1, 2 og 3, s. 3-111, og kap. 8, s. 227-315) (197 s.)

Symington, N. Narcissism (1998). A New Theory. London: Karnac Books (kap. 1-7, s. 5-81) (i alt 76 s.)

Gabbard, G. O. & Wilkinson, S. M. (1996): Borderlinebehandling og modoverføring. København: Hans Reitzels Forlag (kap. 1-2, s. 15-59, kap. 4, s. 82-100, og kap. 8, s. 182-206) (86 s.)

I alt: ca. 359 sider

3. Seminargang

Emne: Centrale begreber i psykoterapeutisk intervention og samarbejdsrelationer

4 timer à 45 min.

Seminarholder: Birgitte Petersen

Litteratur:

Etiske principper for nordiske psykologer. Se

http://www.psykologeridanmark.dk/Psykologens%20arbejde/Lovgivning/~media/Dansk%20Psyko%20Forening/Filer_dp/Faelles%20filer/Publikationer/Om%20foreningen/Etiske%20principper%20for%20nordiske%20psykologer%202010%202012.ashx (6 s.)

Kahn, M. (2001). *Between Therapist and Client. The New Relationship*. New York: Henry Holt and company. (kap. 6-8, s. 125-179) (I alt 54 s.)

Sandler, J., Dare, C. & Holder, A. (1994). *Patienten og analytikeren. Psykoanalysens kliniske struktur*. København: Hans Reitzels Forlag. (kap. 8-12, s. 143-213) (70 s.)

Jacobsen, C. H. & Mortensen, K. V. (2013). *Psykoterapeutisk praksis på psykodynamisk grundlag*. Hans Reitzels Forlag. (kap. 1-3, s. 39-116, og kap. 8, s. 206-245) (116 s.)

Samtag, L. W., Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002): *Defining and identifying alliance ruptures*. I: D. P. Charman (ed.): *Core processes in brief psychodynamic psychotherapy*. Mahwah, NJ: L. E. Erlbaum Ass. (kap. 9, s.187-214) (27 s.)

I alt: 273 s.

4. Seminargang

Emne: Aspekter af korttidsdynamisk psykoterapi

4 timer à 45 min.

Seminarholder: Anne Birgitte Døssing

Litteratur:

Mann, J. (1973). *Time-Limited Psychotherapy*. Cambridge, Massachusetts, and London: Harvard University Press. (kap. 1-7, s. 1-85) (ialt 85 s.)

Gullestad, S. E. & Killingmo, B. (2007). *Underteksten. Psykoanalytisk terapi i praksis* (kap. 13, ”om det kurative” s. 267-285) (18 s.)

Della Selva, P.C. (2001) *Intensiv dynamisk korttidsterapi*. Hans Reitzels Forlag. (kap. 3, s. 74-103, og kap. 5-8, s. 131-278) (i alt 176 s.)

I alt: 279 s.

5. Seminargang

Emne: Overføring, modoverføring, projektiv identifikation og aspekter af rammer og rammebrud

4 timer à 45 min.

Seminarholder: Birgitte Petersen

Litteratur:

Sandler, J., Dare, C. & Holder, A. (1994). Patienten og analytikerens. Psykoanalysens kliniske struktur. Kbh: Hans Reitzels Forlag (kap. 4, s. 52-78 og kap. 6, s. 100-120) (46 s.)

Ogden, T. H. (1992). The Matrix of the Mind. London: Maresfield Library (kap. 6, s. 131-167, og kap. 8, s. 203-233) (66 s.)

Kernberg, O.F., Selzer, M.a., Koenigsberg, H. W., Carr, A. & Appelbaum, A.H. (1992): Borderline og psykodynamisk psykoterapi. Kbh. Hans Reitzel. S. 33- 56, (23 s.) og s. 159 – 204 (45 s.) (68 s.)

McWilliams, N. (2004), *Psychoanalytic Psychotherapy*. Guilford Press. Kap. 5 Boundaries I: The Frame, s. 99- 131 (33 s.) og kap. 7 Boundaries II: Quandaries, s. 163 – 196 (33 s.) (66 s.)

Jacobsen, C. H. & Mortensen, K. V. (2013). Psykoterapeutisk praksis - på psykodynamisk grundlag (kap. 4 + 5, s. 116-158) (42 s.)

Sandler, J. (ed) (1989). Projektion, Identification, Projective Identification. Karnac Books: London (kap. 2: The Concept of Projective Identification og kap. 3: Projection and Projective Identification) (i alt: 38 s.)

Døssing, A.B. (in press). Tilbagetrækning i psykoseterapi, modoverføring og behovet for supervision. Psyke og Logos.

I alt: 346 s.

I alt: 1487 sider

Klinik for Handicap og Rehabiliteringspsykologi (KHARE)

Modultitel, ECTS-angivelse: <i>Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II ved Klinik for Handicap- og Rehabiliteringspsykologi (KHARE)</i> 15 ECTS										
Placering: 8. Semester										
Modulansvarlig: Tia Hansen tia@hum.aau.dk og Charlotte Glintborg cgl@hum.aau.dk										
Forelæsere/Seminarholdere: Tia Hansen, Charlotte Glintborg, Lærke Krogh, Mette Kold, Leif Vind, Elsebeth & Simon Fønsbo, gæster										
Type og sprog: Professionsprogram – Dansk og Engelsk										
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre: <p>Klinik for Handicap og Rehabiliteringspsykologi viderefører undervisningen fra 7. semester, nu med et større fokus på anvendelse af rehabiliteringspsykologiske interventioner til klienter med en senhjerneskade samt deres nære pårørende. KHARE studerende starter deres praktik i Aalborg kommune og dermed, under supervision, egne klient- og pårørendeforløb. Workshops og seminarer er centreret omkring rehabiliteringspsykologiske interventioner, anvendelse og gennemførelse samt interventionsmetoders teoretiske og praktiske begrænsninger i fht denne målgruppe, samt forskning i evidensbaseret praksis. Problemstillinger, som den studerende vælger at udforske i synopsisen, skal omfatte evidens/forskning.</p> <p>Programmets interne praktik finder sted i Aalborg kommunes klinik lokaler samt i KHAREs klinik på AAU på Kroghstræde 3, hvor de studerende under supervision har klient- og pårørendeforløb.</p>										
Omfang og forventet arbejdsindsats: <i>Forventninger om den konkrete udmøntning af modulets ECTS-belastning, hvilket omfatter antallet af konfrontationstimer, øvelsesarbejde, tid til forberedelse, eventuel rejseaktivitet med videre.</i> <i>Eksempel:</i> <i>15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:</i>										
<table border="1"><thead><tr><th>Aktivitet</th><th>Timer</th></tr></thead><tbody><tr><td>Forelæsninger</td><td>176</td></tr><tr><td>Seminargange</td><td>47</td></tr><tr><td>Læsning og forberedelse</td><td>178</td></tr><tr><td>Eksamen</td><td>4</td></tr></tbody></table> <i>NB: lektioner tælles som timer.</i>	Aktivitet	Timer	Forelæsninger	176	Seminargange	47	Læsning og forberedelse	178	Eksamen	4
Aktivitet	Timer									
Forelæsninger	176									
Seminargange	47									
Læsning og forberedelse	178									
Eksamen	4									
Antal forelæsninger: 9										
Antal forelæsningshold: 1										

Antal seminar timer: 47
Antal seminarhold: 1
Deltagere: KHARE studerende - 8 semester
Deltagerforudsætninger: Studerende, der har gennemført 7. semester på professionsprogrammet Klinik for Handicap- og Rehabiliteringspsykologi og kan indgå i samarbejde med Aalborg kommune dette semester (fuld tid).
Modulaktiviteter (kursusgange med videre):
<p>Undervisningsmoduler KHARE VAP II (forbeholdt ændringer)</p> <p>Kognitiv Adfærdsterapi II (KAT)</p> <p>v/ <i>Lærke Krogh</i></p> <p>2 dage á 6 timer</p> <p>Beskrivelse</p> <p>Dagene viderefører arbejdet med kognitiv adfærdsterapi fra efterårets workshop, men diskuterer nu i højere grad kognitiv terapi som anvendelig for klienter med en erhvervet hjerneskade – fx en reaktiv depression eller angst som følge af en erhvervet hjerneskade. Workshoppen giver en indføring i behandlingsmodeller til depressive og angste og træner de terapeutiske teknikker, der indgår i behandlingsmodellen. Dertil vil workshoppen fokusere mere dybdegående på de generelle metoder og teknikker, der indgår i kognitive adfærdsterapeutiske behandlingsmodeller. Metodernes praksisanvendelse, muligheder og begrænsninger vil blive diskuteret ud fra forskning på området. Kvalitative forhold som forandringsprocesser samt tilpasning til diagnose, kultur og læringsstil vil herunder blive diskuteret ud fra pensum.</p> <p>Pensum: 407 sider</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beck, J. S. (2013). <i>Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver</i>. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider] • Couchman, G., McMahon, G., Kelly, A., & Ponsford, J. (2014). A new kind of normal: Qualitative accounts of Multifamily Group Therapy for acquired brain injury. <i>Neuropsychological Rehabilitation</i>, 24(6), 809-832. DOI: 10.1080/09602011.2014.912957 [21 sider] • Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following

moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]

- Kangas, M., & McDonald, S. (2011). Is it time to ACT? The potential of Acceptance and Commitment Therapy for psychological problems following acquired brain injury, *Neuropsychological Rehabilitation*, 21(2), 250-276, DOI: 10.1080/09602011.2010.540920 [16 sider]
- Khan-Bourne, N., & Brown, R. G. (2003). Cognitive Behaviour Therapy for the treatment of depression in individuals with brain injury. *Neuropsychological Rehabilitation*, 13(1-2), 89-107. DOI: 10.1080/09602010244000318 [18 sider]
- Malec, J., Testa, J. A., Rush, B. K., Brown, A. W., & Moessner, A. M. (2007). Self-assessment of impairment, impaired self-awareness, and depression after Traumatic Brain Injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 22(3), 156–166. [10 sider]
- Soo, C., Tate, R. L., & Lane-Brown, A. (2011). A systematic review of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) for managing anxiety: Applicability for people with Acquired Brain Injury? *Brain Impairment*, 12(1), 54-70. [16 sider]
- Öst, L.-G. (2014). The efficacy of Acceptance and Commitment Therapy: An updated systematic review and meta-analysis. *Behaviour Research and Therapy*, 61, 105-121. [17 sider]
- Waldron, B., Casserly, L. M., & O’Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]

Mindfulness

v/ Mette Kold

3 dage á 4 timer

Beskrivelse

Mindfulnessforløbet fortsætter med kombination af teoretisk-praktisk arbejde med mindfulness og medreflekterer undervejs de studerendes egne oplevelser fra klient og pårørendeforløb i praktikken.

Pensum: 354 sider

ACT

- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [25 sider]
- Öst, L.-G. (2014). The efficacy of Acceptance and Commitment Therapy: An updated systematic review and meta-analysis. *Behaviour Research and Therapy*, 61, 105–121. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2014.07.018> [16 sider]

DBT

- Panos, P. T., Jackson, J. W., Hasan, O., & Panos, A. (2014). Meta-Analysis and Systematic Review Assessing the Efficacy of Dialectical Behavior Therapy (DBT). *Research on Social Work Practice, 24*(2), 213–223. <https://doi.org/10.1177/1049731513503047> [10 sider]
- Wilks, C. R., Korslund, K. E., Harned, M. S., & Linehan, M. M. (2016). Dialectical behavior therapy and domains of functioning over two years. *Behaviour Research and Therapy, 77*, 162–169. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2015.12.013> [7 sider]

Målgrupper, lidelser, effekter

- Dentico, D., Ferrarelli, F., Riedner, B. A., Smith, R., Zennig, C., Lutz, A., ... Davidson, R. J. (2016). Short Meditation Trainings Enhance Non-REM Sleep Low-Frequency Oscillations. *PLOS ONE, 11*(2), e0148961. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0148961> [18 sider]
- Johnson, D. C., Thom, N. J., Stanley, E. A., Haase, L., Simmons, A. N., Shih, P. A. B., ... & Paulus, M. P. (2014). Modifying resilience mechanisms in at-risk individuals: a controlled study of mindfulness training in Marines preparing for deployment. *American Journal of Psychiatry, 171*(8), 844–853. [9 sider]
- Bédard, M., Felteau, M., Marshall, S., Cullen, N., Gibbons, C., Dubois, S., ... Moustgaard, A. (2014). Mindfulness-Based Cognitive Therapy Reduces Symptoms of Depression in People With a Traumatic Brain Injury: Results From a Randomized Controlled Trial. *Journal of Head Trauma Rehabilitation, 29*(4), E13–E22. <https://doi.org/10.1097/HTR.0b013e3182a615a0> [6 sider]
- Terjestam, Y., Bengtsson, H., & Jansson, A. (2016). Cultivating awareness at school. Effects on effortful control, peer relations and well-being at school in grades 5, 7, and 8. *School Psychology International, 37*(5), 456–469. <https://doi.org/10.1177/0143034316658321> [13 sider]
- Felver, J. C., Celis-de Hoyos, C. E., Tezanos, K., & Singh, N. N. (2016). A Systematic Review of Mindfulness-Based Interventions for Youth in School Settings. *Mindfulness, 7*(1), 34–45. <https://doi.org/10.1007/s12671-015-0389-4> [12 sider]

Måling af mindfulness

- Baer, R. (2016). Assessment of mindfulness and closely related constructs: Introduction to the special issue. *Psychological Assessment, 28*(7), 787–790. <https://doi.org/10.1037/pas0000309> [4 sider]
- Dahl, C. J., Lutz, A., & Davidson, R. J. (2015). Reconstructing and deconstructing the self: cognitive mechanisms in meditation practice. *Trends in Cognitive Sciences, 19*(9), 515–523. <https://doi.org/10.1016/j.tics.2015.07.001> [9 sider]
- Sauer, S., Walach, H., Schmidt, S., Hinterberger, T., Lynch, S., Büssing, A., & Kohls, N. (2013). Assessment of Mindfulness: Review on State of the Art. *Mindfulness, 4*(1), 3–17. <https://doi.org/10.1007/s12671-012-0122-5> [15 sider]

- Singla, R. (2011). Origins of mindfulness & meditation. Interplay of eastern & western psychology. *Psyke & Logos*, 32, 220-239 [19 sider]

Compassion

v/ *Leif Vind og Tia Hansen*

4 dage á 6 timer (i alt 24 timer)

Beskrivelse

Med-følelse som det eksplicite omdrejningspunkt for teori og intervention er ret nyt i psykologien, men i vækst under indflydelse af især Paul Gilbert i UK og Kristin Neff & Christopher Germer i USA. Tilgangene har stærke berøringsflader med mindfulness og gruppen af 3. generations kognitive adfærdsterapier. De anvendes til et stigende antal målgrupper ud fra den formodning, at et skamfyldt eller anklagende forhold til sig selv er en væsentlig faktor i mange psykologiske problemers konstituering eller vedligeholdelse, og at intervention rettet mod dette derfor kan forbedre klienters resiliens, livskvalitet og inklusion. Som andre tilgange i KAT-familien lægges vægt på at etablere evidens for praksis, og der arbejdes med forskellige scoringsværktøjer til udredning, intervention og dokumentation. Tia Hansen introducerer med udgangspunkt i Neff & Germer, og Leif Vind uddyber med udgangspunkt i klinisk anvendelse af Gilberts model/interventioner og det psykoedukative potentiale i Neff's forståelse. Der eksemplificeres i.f.t. problematikker fra almen praksis, og vi diskuterer anvendelighed til ABI-klienter og deres pårørende.

Undervisningsform: Undervisningen inkl. forelæsning, diskussion af eksempler/cases og praktiske øvelser.

Pensum: 275 sider

- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(2), 107–118. [12 sider]
- Ashworth, F., Gracey, F., & Gilbert, P. (2011). Compassion focused therapy after traumatic brain injury: Theoretical foundations and a case illustration. *Brain Impairment*, 12(2), 128-139. [12 sider]
- Beaumont, E., Galpin, A. & Jenkins, P. (2012). 'Being kinder to myself': A prospective comparative study, exploring post-trauma therapy outcome measures, for two groups of clients, receiving *either* Cognitive Behaviour Therapy *or* Cognitive Behaviour Therapy and Compassionate Mind Training. *Counselling Psychology Review*, 27(1), 31-43. [13 sider]
- Brooks, M., Kay-Lambkin, F., Bowman, J. & Childs, S. (2012). Self-Compassion Amongst Clients with Problematic Alcohol Use. *Mindfulness*, 3(4), 1-10. [10 sider]

- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 3(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]
- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivis, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 84, 239-255. [17 sider]
- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, 13, (pp. 353-379). [27 sider]
- Imrie, S. & Troop, A., N. Troop (2012). A pilot study on the effects and feasibility of compassion-focused expressive writing in day hospice patients. *Palliative and Supportive Care*, 10, 115-122. [8 sider]
- Kelly, A. C., Zuroff, D. C., Foa, C. L. & Gilbert, P. (2010). Who benefits from training in self-compassionate self-regulation? A study of smoking reduction. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 29(7), 727-755. [29 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]
- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Yarnell, L. M & Neff, K. D. (2013). Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and well-being. *Self and Identity*, 12(2), 1-14. [15 sider]

Levede erfaringer

v/ Elsebeth og Simon Fønsbo

På denne dag møder i Simon, der for 6 år siden blev ramt af en svær hjerneskade, og hans kone Elsebeth. De vil give os et indefra perspektiv på de psykosociale problemstillinger de har stået i undervejs i de 6 år.

1 dag á 2 timer

Workshop Dyreassisteret Trivsel

v/ Tia Hansen, Chalotte Glintborg & gæster

2 dage á 6 timer

Beskrivelse

Man har længe anvendt fører- og handicaphunde til at øge selvhjulpenhed for mennesker med fysiske handicap, og en nyere idé er også at anvende dyr for at fremme opnå mere psykiske gevinster, sundhed, udvikling og livskvalitet. Dyreassisterede interventioner er efterhånden udbredte praksisfelter i mange lande og spirende i Danmark, og som forskningsfelt er det på vej mod videnskabelige modenhed. Dyreassisteret intervention og dyreberiget hverdag har oplagte muligheder knyttet til rehabiliteringspsykologi, som vi så eksempler på under Inge Nobacks besøg i november. Workshopen her introducerer området generelt og eksemplificerer andre centrale perspektiver, herunder bidrag fra gæster, og vi fortsætter diskussionen om psykologopgaver i dyreassisteret kontekst.

Undervisningsform: Undervisningen inkl. forelæsning, demonstrationer og diskussion af eksempler/cases.

Pensum: 204 sider

Introduktioner

- Bustad, L. K. (2014). Nyere opdagelser om vores forhold til naturen. *Psyke & Logos*, 35(2), 5-16. [12 sider]
- Hansen, T. G. B., & Thodberg, K. (2014). Aktuelle perspektiver på menneskers forhold til dyr – en dansk introduktion. *Psyke & Logos*, 35(2), 17-34. [18 sider]
- Shapiro, K., & DeMello, M. (2010). The state of Human-Animal Studies. *Society & Animals*, 18(3), 307-318. doi: 10.1163/156853010X510807 [12 sider]

Evidensbasering

- Stern, C., & Chur-Hansen, A. (2013). Methodological considerations in designing and evaluating Animal-Assisted Interventions. *Animals*, 3(1), 127-141. doi: 10.3390/ani3010127 [15 sider]

Servicehunde og dyreberiget hverdag

- Winkle, M., Crowe, T. K., & Hendrix, I. (2012). Service dogs and people with physical disabilities partnerships: A systematic review. *Occupational Therapy International*, 19(1), 54-66. doi: 10.1002/oti.323 [13 sider]
- Gilbey, A., & Tani, K. (2015). Companion animals and loneliness: A systematic review of quantitative studies. *Anthrozoös*, 28(2), 181-197. doi: 10.1080/08927936.2015.11435396 [19 sider]
- Glintborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi: 10.3390/ani7050033 [14 sider]

Dyreassisteret terapi, pædagogik og aktivitet

- Chandler, C. K. (2012). *Animal assisted therapy in counseling (2nd ed.)*. New York: Routledge. [Uddrag: Chapter 7, Animal assisted interventions and counseling theories, pp. 133-164.] [32 sider]
- Hansen, T. G. B., & Torpe, C. F. (2017). Hundeassisteret pædagogik? *Psyke & Logos*, 38(2), in press [ca. 28 sider].
- Pendry, P., Roeter, S., Smith, A., Jacobson, S., & Erdman, P. (2013). Trajectories of positive and negative behavior during participation in equine facilitated learning program for horse-novice youth. *Journal of Extension*, 51(1), article # 1RIB5. [4 sider]
- Thodberg, K., Sørensen, L. U., Videbech, P. B., Poulsen, P. H., Houbak, B., Damgaard, V., . . . Christensen, J. W. (2016). Behavioral responses of nursing home residents to visits from a person with a dog, a robot seal or a toy cat. *Anthrozoös*, 29(1), 107-121. doi: 10.1080/08927936.2015.1089011 [15 sider]

Int. Forelæsning V Anne-Kristine Schanke, Suunaas hospital, Norge

Anne-Kristine Schanke er professor og chefpsykolog på neurologisk afdeling på Suunnas hospital i Oslo. På Suunnas arbejder neuropsykologer og rehabiliteringspsykologer side om side. Anne-Kristine vil dele deres erfaringer med rehabiliteringspsykologi i Norge.

1 dag á 4 timer

Ingen litteratur

Samlet pensumliste (ca. 1500 sider)

- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(2), 107–118. [12 sider]
- Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 541-612). København: Hans Reitzel. [72 sider]
- Ashworth, F., Gracey, F., & Gilbert, P. (2011). Compassion focused therapy after traumatic brain injury: Theoretical foundations and a case illustration. *Brain Impairment*, 12(2), 128-139. [12 sider]
- Beaumont, E., Galpin, A. & Jenkins, P. (2012). ‘Being kinder to myself’: A prospective comparative study, exploring post-trauma therapy outcome measures, for two groups of clients, receiving *either* Cognitive Behaviour Therapy *or* Cognitive Behaviour Therapy and Compassionate Mind Training. *Counselling Psychology Review*, 27(1), 31-43. [13 sider]
- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider]
- Bedard, M., Felteau, M., Marshall, S., Cullen, N., Gibbons, C., Dubois, S., Maxwell, H., Mazmanian, D., Weaver, B., Rees, L., Gainer, R., Klein, R., & Moustgaard, A. (2014). Mindfulness-Based Cognitive Therapy: Benefits in reducing depression following a traumatic brain injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 26(1), 14-22. [6 sider]
- Brooks, M., Kay-Lambkin, F., Bowman, J. & Childs, S. (2012). Self-Compassion Amongst Clients with Problematic Alcohol Use. *Mindfulness*, 3(4), 1-10. [10 sider]
- Bustad, L. K. (2014). Nyere opdagelser om vores forhold til naturen. *Psyke & Logos*, 35(2), 5-16. [12 sider]

- Chandler, C. K. (2012). *Animal assisted therapy in counseling (2nd ed.)*. New York: Routledge. [Uddrag: Chapter 7, Animal assisted interventions and counseling theories, pp. 133-164.] [32 sider]
- Couchman, G., McMahon, G., Kelly, A., & Ponsford, J. (2014). A new kind of normal: Qualitative accounts of Multifamily Group Therapy for acquired brain injury. *Neuropsychological Rehabilitation*, 24(6), 809-832. DOI: 10.1080/09602011.2014.912957 [21 sider]
- Elsass, P. (2011). *Buddhas veje. En introduktion til buddhistisk psykologi*. København: Dansk Psykologisk Forlag. [Uddrag: "Buddhistisk psykologi med vesten som udgangspunkt" s. 153-179 samt "Kunsten at være nærværende" s. 209-234, ialt 53 sider]
- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 3(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]
- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivis, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 84, 239-255. [17 sider]
- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, (13), (pp. 353-379). [27 sider]
- Gilbey, A., & Tani, K. (2015). Companion animals and loneliness: A systematic review of quantitative studies. *Anthrozoös*, 28(2), 181-197. doi: 10.1080/08927936.2015.11435396 [19 sider]
- Glintborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi: 10.3390/ani7050033 [14 sider]
- Glintborg, C. & Hansen, T. (upubliceret). Kompendium med udvalgte dele af særligt relevant work in progress. Udleveres. [ca. 175 sider]
- Hansen, T. G. B., & Thodberg, K. (2014). Aktuelle perspektiver på menneskers forhold til dyr – en dansk introduktion. *Psyke & Logos*, 35(2), 17-34. [18 sider]
- Hansen, T. G. B., & Torpe, C. F. (2017). Hundeassisteret pædagogik? *Psyke & Logos*, 38(2). [ca. 28 sider].
- Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]
- Imrie, S. & Troop, A., N. Troop (2012). A pilot study on the effects and feasibility of compassion-focused expressive writing in day hospice patients. *Palliative and Supportive Care*, 10, 115-122. [8 sider]
- Kangas, M., & McDonald, S. (2011). Is it time to ACT? The potential of Acceptance and Commitment Therapy for psychological problems following acquired brain injury,

Neuropsychological Rehabilitation, 21(2), 250-276, DOI: 10.1080/09602011.2010.540920 [16 sider]

- Kelly, A. C., Zuroff, D. C., Foa, C. L. & Gilbert, P. (2010). Who benefits from training in self-compassionate self-regulation? A study of smoking reduction. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 29(7), 727-755. [29 sider]
- Khan-Bourne, N., & Brown, R. G. (2003). Cognitive Behaviour Therapy for the treatment of depression in individuals with brain injury. *Neuropsychological Rehabilitation*, 13(1-2), 89-107. DOI: 10.1080/09602010244000318 [18 sider]
- Malec, J., Testa, J. A., Rush, B. K., Brown, A. W., & Moessner, A. M. (2007). Self-assessment of impairment, impaired self-awareness, and depression after Traumatic Brain Injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 22(3), 156–166. [10 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]
- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Nielsen, K., Rytter, H.M. & Humle, F. (2015) En hjernerystelse der varer ved. En undersøgelse af effekten af et rehabiliteringsforløb for personer, der lider af postcommotionelt syndrom. *Center for Hjerneskade Rapporten kan hentes her: http://cfh.ku.dk/dokumenter/Evalueringsrapport_Fuld.pdf/* [29 sider]
- Pendry, P., Roeter, S., Smith, A., Jacobson, S., & Erdman, P. (2013). Trajectories of positive and negative behavior during participation in equine facilitated learning program for horse-novice youth. *Journal of Extension*, 51(1), article # 1RIB5. [4 sider]
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Segal, Z. V.; Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression (2nd ed.)*. New York: Guilford Press. [side 177-471, i alt 295 sider]
- Shapiro, K., & DeMello, M. (2010). The state of Human-Animal Studies. *Society & Animals*, 18(3), 307-318. doi: 10.1163/156853010X510807 [12 sider]
- Soo, C., Tate, R. L., & Lane-Brown, A. (2011). A systematic review of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) for managing anxiety: Applicability for people with Acquired Brain Injury? *Brain Impairment*, 12(1), 54-70. [16 sider]
- Stern, C., & Chur-Hansen, A. (2013). Methodological considerations in designing and evaluating Animal-Assisted Interventions. *Animals*, 3(1), 127-141. doi: 10.3390/ani3010127 [15 sider]
- Thodberg, K., Sørensen, L. U., Videbech, P., Poulsen, P.H., Houbak, B., Damgaard, V., Keseler, I., Edwards, D., & Christensen, J.W. (in press, 2015). Behavioral responses of nursing home residents to visits from a person with a dog, a robot seal, or a toy cat. *Anthrozoös*, 29(1), 107-121. doi: 10.1080/08927936.2015.1089011 [15 sider]

- Waldron, B., Casserly, L. M., & O'Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]
- Winkle, M., Crowe, T. K., & Hendrix, I. (2012). Service Dogs and People with Physical Disabilities Partnerships: A Systematic Review. *Occupational Therapy International*, 19(1), 54-66. doi: 10.1002/oti.323 [13 sider]
- Yarnell, L. M & Neff, K. D. (2013). Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and well-being. *Self and Identity*, 12(2), 1-14. [15 sider]
- Öst, L.-G. (2014). The efficacy of Acceptance and Commitment Therapy: An updated systematic review and meta-analysis. *Behaviour Research and Therapy*, 61, 105-121. [17 sider]

Neuropsykologi

Modultitel, ECTS: <i>Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II</i> <i>15 ECTS</i>												
Placering: <i>8. Semester</i>												
Modulansvarlige: Thomas Alrik Sørensen (alrik@hum.aau.dk)												
Undervisere: Jens Østergaard Riis, Lena Sjælland & Carsten Reidies Bjarkam												
Type og sprog: Dansk og engelsk												
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre: <p>Otte teoretiske forelæsninger, som undervises af Thomas Alrik Sørensen og Jonas Olsen Dall. Disse følges af tre konferencer/klinikdemonstrationer á 2 timers varighed, der undervises af Lena Sjælland, fulgt af en dag på Aalborg Hospital med Jens Riis Østergaard, og endeligt afsluttes forløbet med anatomi og basal neurotransmission for neuropsykologer ved Carsten Reidies Bjarkam.</p> <p>Undervisningen er inddelt i otte teoretiske forelæsninger omhandlende neuropsykologi og tre forelæsninger omkring hjernens arkitektur og transmission. De teoretiske forelæsninger indeholder også mulighed for de studerende, at reflektere og diskutere eventuelle problemstillinger de kan være stødt på som del af deres praktik. I forlængelse af de teoretiske forelæsninger udbydes der med patientdemonstrationer, i samarbejde med Universitetshospitalet. Her får de studerende mulighed for i fællesskab at blive præsenteret for patienter igennem praktisk klinisk undervisning, samt arbejde med forskellige neuropsykologiske tests. Endeligt vil de studerende i mindre grupper have en dag med stuegang på Aalborg Universitetshospital.</p>												
Omfang og forventet arbejdsindsats: <i>Forventninger om den konkrete udmøntning af modulets ECTS-belastning, hvilket omfatter antallet af konfrontationstimer, øvelsesarbejde, tid til forberedelse, eventuel rejseaktivitet med videre.</i> <i>Eksempel:</i> <i>15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:</i>												
<table border="1"><thead><tr><th>Aktivitet</th><th>Timer</th></tr></thead><tbody><tr><td><i>12 forelæsninger á 2 timer</i></td><td><i>24</i></td></tr><tr><td><i>3 klinikdemonstrationer á 2 timer</i></td><td><i>6</i></td></tr><tr><td><i>1 stuegang</i></td><td><i>3</i></td></tr><tr><td><i>Læsning og forberedelse</i></td><td><i>342</i></td></tr><tr><td><i>Eksamen</i></td><td><i>30</i></td></tr></tbody></table>	Aktivitet	Timer	<i>12 forelæsninger á 2 timer</i>	<i>24</i>	<i>3 klinikdemonstrationer á 2 timer</i>	<i>6</i>	<i>1 stuegang</i>	<i>3</i>	<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>342</i>	<i>Eksamen</i>	<i>30</i>
Aktivitet	Timer											
<i>12 forelæsninger á 2 timer</i>	<i>24</i>											
<i>3 klinikdemonstrationer á 2 timer</i>	<i>6</i>											
<i>1 stuegang</i>	<i>3</i>											
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>342</i>											
<i>Eksamen</i>	<i>30</i>											

<i>NB: lektioner tælles som timer.</i>
Antal seminar timer: 0
Antal seminarhold: 0
<p>Modulaktiviteter (kursusgange):</p> <p>Forelæsning 1: Klinisk anatomi og hjerneskader (4 timer) <i>Thomas Alrik Sørensen</i> Denne forelæsning har primært til formål at forbinde undervisningen mellem 7. og 8. semester. Relationen mellem grundvidenskab og klinisk baseret forskning diskuteres videnskabssteoretisk. Hernæst repeteres neuroanatomi fra tidligere semester, som så uddybes ift. hvordan forskellige typer af skader kan påvirke den menneskelige hjerne og dens funktion. Ligeledes diskuteres også problemstillinger for patienter med manglende sygdomsindsigt samt om neuropsykologen kan sikre sig i sin undersøgelse mod alternative interesser (som for eksempel ved forsikringsager).</p> <p>Forelæsning 2: Hukommelse og amnestisk syndrom (2 timer) <i>Thomas Alrik Sørensen</i> Denne forelæsning tager afsæt i en af de typiske funktionelle klager vedr. nedsat hukommelse, samt mere alvorlige lidelser som amnestisk syndrom. Forskellige typer af årsager til hukommelsessvækkelser præsenteres, samt de udfordringer der ligger i at arbejde med patienter der ikke kan lagre ny viden om, bl.a., deres egen situation.</p> <p>Forelæsning 3: Perception og opmærksomhed (2 timer) <i>Thomas Alrik Sørensen</i> I den tredje forelæsning fokuseres der på en række perceptuelle problemer, samt generelle opmærksomhedsproblemer hos patienter med specifikke, såvel som diffuse hjerneskader. Ligeledes vil det drøftes hvilke interventionsmuligheder neuropsykologen har overfor denne type problemstillinger.</p> <p>Forelæsning 4: Eksekutive funktioner (2 timer) <i>Thomas Alrik Sørensen</i> I denne forelæsning ser vi nærmere på eksekutive dysfunktioner, særligt med fokus på skader frontalt i hjernen, det er såvel grundet i læsioner som degenerative lidelser så som eksempelvis Alzheimers sygdom. Desuden belyses problemstillinger ved behandling af patienter der konfabulerer, og relationen mellem neuropsykologen og en patient der konfabulerer diskuteres.</p> <p>Forelæsning 5: Sprog (2 timer) <i>Thomas Alrik Sørensen</i></p>

En anden forholdsvis almindelig lidelse hos neuropsykologiske patienter, er problemer med sprogforståelse og sprogproduktion. I denne forelæsning belyses disse vanskeligheder, samt hvilke genoptræningsmuligheder patienter med denne problemstilling har.

Forelæsning 6: Neurodegenerative sygdomme (2 timer)

Jonas Olsen Dall

Her ses der nærmere på udfordringerne der er omkring neurodegenerative sygdomme som fx Alzheimer og Parkinsons sygdomme.

Forelæsning 7: Psykiatriske problemstillinger (2 timer)

Thomas Alrik Sørensen

Denne forelæsning fortsætter med at se nærmere på psykologisk og psykiatriske problemstillinger som depression og skizofreni, samt hvorledes depression kan måles og evalueres.

Forelæsning 8: Udviklingsrelaterede problemer (2 timer)

Thomas Alrik Sørensen

Ved den sidste forelæsning ses der nærmere på en række udviklingsrelaterede udfordringer for neuropsykologen. Emner som epilepsi, ADHD, ASD, og lignende berøres i forelæsningen.

Forelæsning 9: Klinikdemonstration (2 timer)

Lena Sjællænder

Forelæsning 10: Klinikdemonstration (2 timer)

Lena Sjællænder

Forelæsning 11: Klinikdemonstration (2 timer)

Lena Sjællænder

Forelæsning 12: Stuegang (3 timer per gruppe af ca. 3 studerende)

Jens Østergaard Riis

Grupper af 3 studerende deltager i stuegang på Aalborg Hospital.

Forelæsning 13: Anatomi for neuropsykologer (2 timer)

Carsten Reidies Bjarkam

Forelæsning 14: Anatomi for neuropsykologer (2 timer)

Carsten Reidies Bjarkam

Forelæsning 15: Neurotransmission for neuropsykologer (2 timer)

Carsten Reidies Bjarkam

Samlet pensum:

Til faget knytter sig 1500 siders obligatorisk pensum fordelt på tre håndbøger:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press.

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press.

Parson, M. W. & Hammeke, T. A. (2014). *Clinical Neuropsychology - A pocket handbook for assessment*. (Chapter 1: Neuropsychology in the Clinical Setting: Conceptual and Practical Issues, and Chapter 2: Neurobehavioral Examination).

Pensum introduceres ved første undervisningsgang.

Børnesprogklinikken

Modultitel, ECTS-angivelse: <i>Dansk og engelsk titel</i> Videregående Anvendt Psykologi II, (Advanced Applied Psychology)15 ECTS								
Placering: 8. Semester								
Modulansvarlig: <i>Kursusansvarlig:</i> Kristine Jensen de López kristine@hum.aau.dk Kristine Jensen de López, Hanne Søndergaard Knudsen, Carolin Demuth, Lisa Archibald, Monica Broman & Anne-Kristine Schanke								
Type og sprog: Professionsprogram – Dansk og Engelsk								
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre: <p>Børnesprogklinikken fortsætter sine aktiviteter fra efteråret med, at de studerende fortsat fordyber sig teoretisk i interventionsformen Dynamisk Udredning ift. børn, der opvokser med kommunikative vanskeligheder, samt starter deres forløb med at have egne klienter (familier og børn) i deres intern praktik. Seminarerne er centreret omkring temaerne: identifikation af relevante anvendte-psykologiske aspekter af praktiske problemstillinger, udvælgelse og gennemførelse af psykologiske undersøgelser, refleksioner over valgte undersøgelses- og interventionsmetoders teoretiske og praksis begrænsninger, samt forskning i evidensbaseret praksis. Problemstillinger som den studerende vælger at udforske skal være evidens- og forskningsbaseret. Der er mulighed for at eksamensopgaven kan udfærdiges som et udkast til en forskningsartikel efter standard retningslinjer fra APA, og med inddrages af data fra Børnesprogklinikken (evt. eget terapiforløb).</p>								
Omfang og forventet arbejdsindsats: <p>Programmets interne praktik finder sted i klinikens lokaler på Kroghstræde 3, hvor de studerende under supervision deltager i udredningen og intervention af skolebørn med afvigende kommunikativ udvikling inkl. Autisme, ADHD og hørenedsættelse. Praktikforløbet indeholder ligeledes forældresamtaler, skrivning af praktikrapporter, overleveringsmøder mm. Gennem kurset arbejder de studerende problem-baseret med data fra deres praktikophold. På klinikken kan der være mulighed for korte workshop med ekstern samarbejdspartner, som de studerende forventes at deltage aktivt i.</p> <p>På 8. semester ligger klinikens interne praktik i perioden uge 2 til uge 24.</p> <p><i>15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:</i></p>								
<table border="1"><thead><tr><th>Aktivitet</th><th>Timer</th></tr></thead><tbody><tr><td><i>9 seminargange</i></td><td><i>41</i></td></tr><tr><td><i>Læsning og forberedelse</i></td><td><i>360</i></td></tr><tr><td><i>Eksamen</i></td><td><i>4</i></td></tr></tbody></table>	Aktivitet	Timer	<i>9 seminargange</i>	<i>41</i>	<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>360</i>	<i>Eksamen</i>	<i>4</i>
Aktivitet	Timer							
<i>9 seminargange</i>	<i>41</i>							
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>360</i>							
<i>Eksamen</i>	<i>4</i>							

<p>Oversigt over 8. semester:</p> <p>Januar - Juni: Seminar opstart og intern praktik (databehandling, journalskrivning, møder med skole, PRR osv. og overleveringsmøder, rapportskrivning)</p>
<p>Antal seminar timer: 35 timer</p>
<p>Antal seminarhold: 1</p>
<p>Deltagere: Børnesprogklinikken – 8. semester</p>
<p>Deltagerforudsætninger: Studerende på professionsprogrammet Børnesprogklinikken der har gennemført 7. semester</p>
<p>Modulaktiviteter (kursusgange med videre):</p> <p>Autisme og kommunikation: <i>Carolin Demuth</i></p> <p>Integration af Neuropsykologi, rehabiliteringspsykologi og sundhedspsykologi i Norge: <i>Anne-Kristine Schanke</i>, Chefpsykolog på Sunnaas hospital og professor på Oslo universitet</p> <p>Inklusion af kliniske grupper i folkeskoler, børnesamtaler, formidling og rapportskrivning: <i>Hanne B. S. Knudsen</i></p> <p>Hunde-assisteret terapi til udsatte: <i>Monica Broman</i>, hundeassisteret terapi, NyttoHunden, Sex drega, Sverige http://www.nyttohunden.se/index.php</p> <p>Working Memory, Learning Disabilities and intervention with school-age children: <i>Lisa Archibald</i>, Western University, Canada og <i>Kristine Jensen de López</i></p> <p>Eventuelt andre workshop temaer, samt løbende seminar med udgangspunkt i kursets pensum og synopsis. Se datoer, slides og øvrige ressourcer på moodle.</p> <p>Litteraturliste 8 semester – (forbeholdt ændringer) Litteratur, som er markeret med * anbefales læst senest den 1/3 og meget gerne inden.</p> <p>*Andrés-Roqueta, C. Adrian, J. E., Clement, R. A. & Katsos, N. (2013). Which are the best predictors of theory of mind delay in children with specific language impairment? <i>International Journal of Language & Communication Disorders</i>, vol. 48, (6), 726-737. [11 sider]</p> <p>Archibald, L.M.D., Edmunds, A., & Joannis, M.F. (2011). Specific language or working memory impairments: Are there observable differences? <i>Child Language and Teaching Therapy</i>, 27, 294-312. [20 sider]</p> <p>Bishop, D. & Rosenbloom, L. (1987). Classification of Childhood Language Disorders. I (red.) W. Yule & Rutter, M., <i>Language Development and Disorders</i>. Kap. 2 (Pp. 16-42). [26 sider]</p>

- *Botting, N., Riches, N., Gaynor, M. & Morgan, G. (2010). Gesture production and comprehension in children with specific language impairment. *British Journal of Developmental Psychology*, 28. (Pp. 51-69). [18 sider]
- *Botting, N. (2002). Narrative as a tool for the assessment of linguistic and pragmatic impairments. *Child Language Teaching and Therapy*. (Pp. 1-21). [21 sider]
- *Brinton, B. & Fujiki, M. (2010). Principles of assessment and intervention. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 6. (Pp. 131-150). [19 sider]
- *Brown, A. L. & Ferrara. (1985). Diagnosing zones of proximal development. I Wertsch, J. (red.) *Culture, Communication & Cognition*. Cambridge University Press. Kap. 12 (Pp. 273-305). [32 sider]
- *Camilleri, B. & Botting, N. (2013). Beyond static assessment of children's receptive vocabulary: the dynamic assessment of word learning (DAWL), *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 48, 5, (Pp. 565-581). [17 sider]
- *Cohen, N.J., Vallance, D.D., Barwick, M., Im, N., Menna, R., Horodezky, N. & Isaacs, L. (2000). The interface between ADHD and language impairment: an examination of language, achievement, and cognitive processing. *Journal of Child Psychology & Psychiatry*, vol. 41, 3, Pp. 353-362).
- Brynskov, C. & Eigsti, I.-M. (2010). Det tidlige sprog hos børn med autisme – en afgørende udviklingsfaktor, *Psyke & Logos*, 31(2), 443-460. [17 sider]
- *Craig-Unkefer, L. A. & Kaiser, A. P. (2002). Improving the social communication skills of at-risk preschool children in a play context. *Topics in Early Childhood Special Education*, 22:1. (Pp. 3-13). [10 sider]
- *Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M. (2010). Social practical considerations in labeling. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 1. (Pp. 11-37). [26 sider]
- *Diamond, A. (2013). Executive Functions. *Annual Review of Psychology*, 64. (Pp. 135-168). [33 sider]
- *Gillam, R. B., Peña, E. D. & Miller, L. (1999). Dynamic assessment of narrative and expository discourse. *Topics in Language Disorders*, 20(1), (Pp. 33-47). [14 sider]
- Harrison, L.J. & McLeod, S. (2010). Risk and protective factors associated with speech and language impairment in a nationally representative sample of 4- to 5-year-old children. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, vol. 53. (Pp. 508-529). [21 sider]
- Henry, L. A., Messer, D., & Nash, G. (2012). Executive functioning in children and young people with specific language impairment. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 50/1. (Pp. 37-45). [11 sider]

- Hick, R., Botting, N. & Conti-Ramsden, G. (2005). Cognitive abilities in children with specific language impairment: consideration of visuo-spatial skills. *International Journal of Communication Disorders*, 40:2. (Pp. 137–149). [12 sider]
- *Hoff, E. & Core, C. (2015), What clinicians need to know about bilingual development. *Seminars in Speech & Language*, 36. (Pp. 89-99). [10 sider]
- *Howlin, P. & Rutter, M. (1987). The consequences of language delay for other aspects of development. I (red.) Yule, William & Rutter, M. *Language Development and Disorders*. Kap. 17. (Pp. 271-294). [23 sider]
- *Karmiloff-Smith, A. (1998). Development itself is the key to understanding development disorders. *Trends in Cognitive Sciences*, 2. (Pp 389-398). [9 sider]
- *Ketelaars, M. P., Cuperus, J. M., van Daal, J., Jansonius, K. & Verhoeven, L. (2009). Screening for pragmatic language impairment: potential of the children's communication checklist. *Research in Developmental Disabilities*, 30. (Pp 952-960). [8 sider]
- *Leonard, L. (2014). *Children with Specific Language Impairment*. 2nd edition. MIT Press. (minus kap, 4, 7 & 8. 319 sider, inkl. Name index & Subject index. [275 sider]
- Mum, J. & Cloud, S. (2010). Autism spectrum disorders: the state of the art. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 7. (Pp. 153-177). [24 sider]
- Noonan, N.B, Redmond, S. & Archibald, M.D. (2014). Contributions of children's linguistic and working memory proficiencies to their judgements of grammaticality, *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, vol. 57. (Pp. 979-989). [10 sider]
- *Olsen, Lone, S. & Jensen de López, K. (2010). SLI er mere end blot forsinket udvikling af sproglige færdigheder. *Psyke & Logos*, 11. 485-504. [19 sider]
- *Peña, E.D. Gillam, R., Malek, M., Ruiz-Felter, R., Resendiz, M. Fiestas, C. & Sabel, T. (2006). Dynamic assessment of school-age children's narrative abilities: an experimental investigation of classification accuracy. *Journal of Speech, Language and Hearing Research*, vol. 49. (Pp 1037-1057), [20 sider]
- *Pante, E., Ogilvie, T., Vance, R., Aguilar, J.M., Dailey, N.S., Meyers, C., Lieser, A., & Burton, R. (2015). Variability in the language input to children enhances learning in a treatment context. *American Journal of Speech and Language Pathology*, 23. (Pp 530-545), [15 sider]
- *Poll, G.H. (2011). Increasing the odds: applying emergentist theory in language intervention. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, vol. 42. (Pp. 580-591). [11 sider]
- *Reilly, S., Tomblin, B., Laws, J. Mckean, C. Mensah, F., Morgan, A., Goldfeld, S. Nicholson, J. & Wake, M. (2014). Specific language impairment: a convenient label for whom? *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 49, nr. 4, (Pp. 416-451). [35 sider]

- *Reuterskiöld, C., Hansson, K. & Sahlén, B. (2011). Narrative skills in Swedish children with language impairment, 44. *Journal of Communication Disorders*, 44. (Pp. 733-744). [11 sider]
- *Roulstone, S. & McLeod, S. (2011). *Listening to children and young people with speech, language and communication needs*. Afasic, J&R Press Ltd. [294 sider]
- Sterponi, L. & Shankey, J. (2013). Rethinking echolalia: Repetition as interactional resource in the communication of a child with autism. *Journal of Child Language*. [30 sider]
- Sterponi, L. & Fasulo, A. (2010). *How to go on*. Intersubjectivity and progressivity in a child with autism. *Ethos*, 38(1), 116-142. [26 sider]
- Silva, P. (1987). Epidemiology, longitudinal course and some associated factors, and update. I (red.) W. Yule & Rutter, M., *Language Development and Disorders*. Kap. 1 (Pp. 1-15). [15 sider]
- Smedler, A. & Tideman, E. (2011). *At teste børn og unge. Om testmetoder i den psykologiske undersøgelse*. (minus kap. 4 & 7) Hans Reitzels Forlag. [241 sider]
- *Spaulding, T. J., Plante, E., & Farinella, K.A. (2006). Eligibility criteria for language impairment: is the low end of normal always appropriate? *Language, Language, Speech and Hearing Services in Schools*, 37,1. (Pp 61-72). [11 sider]
- Swineford, L.B., Thurm, A., Baird, G., Wetherby, A.M. & Swedo, S. (2014). Social (pragmatic) communication disorder; a research review of this new DSM-5 diagnostic category. *Journal of Neurodevelopmental Disorder*, 6, 41. (Pp 1-8). [8 sider]
- *Van Der Aalsvoort, G. M. & Lidz, C. S. (2008). A cross-cultural validation study of the application of cognitive functions scale. *Journal of applied school psychology*. 24:1, (Pp 91-108). [17 sider]
- *Von Tetzcher, S., Verdel, M., Barstad, B., Gravås, E., Jahnsen, R.....Ytting, H. (2013). The effect of interventions based on the programs of The Institutes for the Achievement of Human Potential and Family Hope Center. *Developmental Neurorehabilitation*, 16(4), 217-229 [32 sider]
- Wener, S., & Archibald, L.M.D. (2011). Domain-specific treatment effects for children with language and/or working memory impairments – A pilot study. *Child Language and Teaching Therapy*, 27, (Pp 313-330). [17 sider]
- Windsor, J. (2002). Contrasting general and process-specific slowing in language impairment. *Topics in Language Disorders*, 22(3): 49-61 [12 sider]

1482 sider

Kursusgang	Varighed	Tema/Emne	Forelæser
m. KHARE		Integration af Neuropsykologi, rehabiliteringspsykologi	Anne-Kristine Schanke

		og sundhedspsykologi i Norge	
	4x45 min	Autisme og kommunikation	<i>Carolin Demuth</i> Litteratur: Brynskov & Eigsti (2010), Sterponi & Shankey (2013), Mum & Cloud (2010). Sterponi & Fasulo (2010), Swineford, Thurm, Baird, Wetherby & Swedo (2014).
	4x45 min.	Inklusion af kliniske grupper i folkeskoler og børnesamtaler	<i>Hanne B. S. Knudsen/</i> Litteratur: Botting (2002), Camilleri & Botting, (2013), Hoff & Core (2015), Peña et al. (2006), Pante et al (2015), Reuterskiöld & McLeod (2011) & Roulstone & McLeod (2011)
m. KHARE		Hunde-assisteret terapi til udsatte	<i>Monica Broman</i>
	6x45 min.	Working Memory, Learning Disabilities, assessment and intervention with school-age children	<i>Lisa Archibald & Kristine Jensen de López</i> Archibald, Edmunds, & Joannisse (2011), Wener, S., & Archibald, L.M.D. (2011), Windsor, J. (2002).
	3x45 min.	Working Memory, Learning Disabilities, assessment and intervention with school-age children Godkendelse af synopsisemne	<i>Lisa Archibald & Kristine Jensen de López</i> Litteratur: Henry, Messer, & Nash (2012), Hick, Botting & Conti-Ramsden (2005), Noonan, Redmond, & Archibald, (2014).
	6x45 min	Formidling og rapportskrivning	<i>Hanne B. S. Knudsen & Kristine Jensen de López</i> Litteratur: Bishop & Rosenbloom (1987), Roulstone & McLeod (2011), Smedler, A. & Tideman, E. (2011)
	6x45 min	Formidling og rapportskrivning	<i>Hanne B. S. Knudsen & Kristine Jensen de López</i>

			Litteratur: Smedler, A. & Tideman, E. (2011), Reilly et al. (2014)
	6x45 min	Formidling og rapportskrivning	<i>Hanne B. S. Knudsen & Kristine Jensen de López</i> Litteratur: Harrison & McLeod (2010), Spaulding, Plante & Farinella (2006), Smedler & Tideman (2011)

PPSA

Videregående Anvendt Psykologi II PPSA-version <i>15 ECTS</i>												
Placering: <i>8.semester</i>												
Modulansvarlig: <i>Mogens Jensen (mogensj@hum.aau.dk) og Noomi Matthiesen (noomi@hum.aau.dk)</i>												
Antal seminarhold: 1												
Type og sprog: <i>Kursusmodul og undervisning foregår på dansk</i>												
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre: <p>På 8.semester arbejder vi videre med kobling teori og forskning til praktiske problemstillinger fra pædagogisk psykologisk praksis, som vi også har arbejdet med det på 7.semester. Det drejer sig både om det konkrete indhold i problemstillingerne, deres afgrænsning, den sammenhæng de indgår i og betydningen heraf for konstitueringen af problemstillingerne, deres almenpsykologiske element og om den måde vore forskellige måder at arbejde på som psykolog samt vore faglige traditioner, teorier, fagsprog og metoder er med til at konstituere problemerne og deres håndtering på forskellig måde.</p> <p>Dette foregår bl.a. ved at koble mellem de studerendes erfaringer fra praktikken og det pensum, der ligger for VAP II på seminarerne i april og maj.</p> <p>I uge 20 ligger en bootcamp, hvor vi henter en konkret problemstilling som præsenteres om mandagen. Derefter har de studerende til opgave at komme med løsnings- og handleforslag om fredagen efter at have arbejdet i grupper ugen igennem med forskellige del-opgaver.</p>												
Omfang og forventet arbejdsindsats:												
<table border="1"><thead><tr><th>Aktivitet</th><th>Timer</th></tr></thead><tbody><tr><td><i>6 seminargange à 4 timer</i></td><td><i>24</i></td></tr><tr><td><i>3 seminargange á 6 timer</i></td><td><i>18</i></td></tr><tr><td><i>Godkendelse af synopsemner</i></td><td><i>1/2</i></td></tr><tr><td><i>Læsning og forberedelse – opsamling og refleksioner over oplevelser i praktikken</i></td><td><i>358 1/2</i></td></tr><tr><td><i>Eksamen</i></td><td><i>4</i></td></tr></tbody></table>	Aktivitet	Timer	<i>6 seminargange à 4 timer</i>	<i>24</i>	<i>3 seminargange á 6 timer</i>	<i>18</i>	<i>Godkendelse af synopsemner</i>	<i>1/2</i>	<i>Læsning og forberedelse – opsamling og refleksioner over oplevelser i praktikken</i>	<i>358 1/2</i>	<i>Eksamen</i>	<i>4</i>
Aktivitet	Timer											
<i>6 seminargange à 4 timer</i>	<i>24</i>											
<i>3 seminargange á 6 timer</i>	<i>18</i>											
<i>Godkendelse af synopsemner</i>	<i>1/2</i>											
<i>Læsning og forberedelse – opsamling og refleksioner over oplevelser i praktikken</i>	<i>358 1/2</i>											
<i>Eksamen</i>	<i>4</i>											
Deltagere: Kurset er for studerende på programmet PPSA												
Deltagerforudsætninger: Kurset bygger videre på VAP I i PPSA-version på 7.semester, så der forudsættes kendskab til stoffet fra dette.												

Modulaktiviteter (kursusgange med videre):			
Seminar uge 5	4 timer	Forberedelse til praktik og aftaler for semestret	Noomi + Mogens
Seminar uge 14 eller 15	2 dage i træk af 6 timer	Udveksling af erfaringer fra praktik og opsamling af generelle temaer i relation til pensum	Noomi + Mogens
Seminar uge 18 (sidst i ugen)	4 timer	Temaer fra april og i pensum	Noomi + Mogens
Seminar uge 19 (først på ugen)	4 timer	Temaer fra april og i pensum	Noomi + Mogens
Workshop uge 19 (første halvdel af ugen)	6 timer	Synopsværksted	Noomi + Mogens
Bootcamp uge 20	Hele ugen	Emne endnu ikke fastlagt	Noomi + Mogens
Seminar uge 21	2 dage af 4 timer	Temaer fra april og i pensum	Noomi + Mogens
Seminar uge 22	4 timer	Temaer fra april og i pensum	Noomi + Mogens
<p>Pensum. "Videregående Anvendt Psykologi II PPSA-version"</p> <p>Berliner, P. & Nielsen, Maj, A. (2013). Sociale læringsprocesser, ulighed, mistrivsel, resiliens and transformation. Psyke & Logos. Vol. 34, nr. 1, 9-32. (24 sider).</p> <p>Bertelsen, P. (2015) Danish Preventive Methods and De-radicalization Strategies: The Aarhus Model. (Pp. 242-254) In: W. Hofmeister & S. Sarmah (eds.) From the dessert to world cities: the new terrorism. Singapore: Konrad-Adenauer-Stiftung Ltd. (12 sider)</p> <p>Biesta, G. (2011). God uddannelse i målingens tidsalder – etik, politik, demokrati. Forlaget Klim, p. 11-104 (93 sider).</p> <p>Brinkmann, S. (2016) Toward a cultural psychology of mental disorder: the case of attention deficit hyperactivity disorder Culture and Psychology Vol.22(1) p. 80-93</p> <p>Bråten, S. (1999) Kommunikation og samspil kapitel 6-8 Frederikshavn: Dafolo (57 sd.)</p> <p>Crozier, G. & Davies, J. (2007). Hard to reach parents or hard to reach schools? A discussion of home-school relation, with particular reference to Bangladeshi and Pakistani parents. British Educational Research Journal 33 (3), 295-313. (19 sider)</p>			

- Davies, B & Bansel, P. (2007). Neoliberalism and education. *International Journal of Qualitative Studies in Education*. Vol. 20 (3), 247-259. (14 sider).
- Dohn, N. (2011). 'Best practice' – eller næstbedst praksis? I: T.A. Rømer, L. Tanggaard & S. Brinkmann. *Uren Pædagogik*. Forlaget Klim. Aarhus, p. 159-186 (27 sider).
- Dreier, O. (2009). Persons in Structures of Social Practice. *Theory & Psychology*, p. 193-212 (19 sider).
- Dræby Sørensen, A. (2016) Sårbarhedens overvindelse og styrkens fascination – Den psykologiske og psykoterapeutiske resiliensforståelses idehistorie *Slagmark* nr.73 sd.45-63
- Fitzpatrick, C. (2011) What is the difference between 'Desistance' and 'Resilience'? Exploring the relationship between two key concepts *Youth Justice*, 2011, Vol.11(3), pp.221-234
- Foppa, K. (1995) "On mutual understanding and agreement in dialogues" fra *Mutualities in Dialogue*" Marková, Graumann & Foppa (eds.) Cambridge NY: Cambridge University Press
- Gaudio, R.P. & Bialostok, S. (2005). The trouble with culture. *Critical Discourse Studies*, Vol. 2, No. 1. P. 51-69. (19 sider)
- Gilliam, L. (2010). Den utilsigtede integration. Skolens bidrag til etniske minoritetsbørns muslimske identitet og fællesskab. I: Lippert-Rasmussen, K. & Holtug, N. (red.). *Kulturel diversitet – muligheder og begrænsninger*. Syddansk Universitetsforlag. P. 123-141.(18 sider)
- Graham, L.J. (2006). Caught in the net: a Foucaultian interrogation of the incidental effects of limited notions in inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, Vol. 10, No. 1, p. 3-25 (22 sider).
- Graybeal, C. (2014) The Art of Practicing with Evidence *Clinical Social Work Journal*, 2014, Vol.42(2), pp.116-122
- Hattie, J. (2015). Synlig læring i dag. *PAIDEIA*, nr. 09, 9-21. (13 sider).
- Hundeide, K. (2003) Becoming a committed insider *Culture & Psychology* Vol.9(2) p.107-127
- Hundeide, K. (2005). Socio-cultural Tracks of Development, Opportunity Situations and Access Skills. *Culture & Psychology*, 11, 241-261 (21 sider).
- Jensen, M. (2012) "Diagnoser og socialpædagogisk behandling" i *Gjallerhorn* nr.15 side 66-74
- Jensen, M. (2014) "Et inkluderende evidensbegreb" i *Social Kritik* nr.140
- Jensen, M. (in press) Desired ambiguities and dealing with ambivalences in the context of social work *Cultural psychology of transgenerational family relations: investigating ambivalences*
- Jensen, S.Q. (2011). Othering, identity formation and agency. *Qualitative Studies*, 2 (2), p. 63-78 (16 sider).
- Jensen, S.Q & Christensen, A-D. (2012). Territorial stigmatization and local belonging. A study of the Danish neighbourhood Aalborg Øst. City: analysis of urban trends, culture, theory, policy, action. Vol. 16. Nos. 1-2, p. 74-92 (18 sider)
- Joseph, J. (2016). Governing through Failure and Denial: The New Resilience Agenda. *Millenium: Journal of International Studies*. Vol 44 (3), 370-390. (21 sider)
- Krogstrup, H.K (2002) Når socialt arbejde bliver "standardvare", *Nordisk Socialt Arbeid*, nr. 3, p. 122-130 (8 sider).

- Langager, S. (2014). Children and youth in behavioural and emotional difficulties, skyrocketing diagnosis and inclusion/exclusion processes in school – tendencies in Denmark. *Emotional and Behavioural Difficulties*. Vol 19 (3), 284-295. (12 sider).
- Linell, P. (1995) "Troubles with mutualities: towards a dialogical theory of misunderstandings and miscommunication" fra *Mutualities in Dialogue*" Marková, Graumann & Foppa (eds.) Cambridge NY: Cambridge University Press
- McDermott, R.P. (1996) Hvordan indlæringsvanskeligheder skabes for børn. I. C.
- Højholt & Witt, (red.), *Skolelivets socialpsykologi – Nyere socialpsykologiske teorier og perspektiver*. København: Unge Pædagoger, p. 81-116 (35 sider).
- McDermott, R. & Varenne, H. (1995) Culture as disability. *Anthropology and Education Quarterly*. Vol. 26 (3) pp. 324-348. DOI: 10.1525/aeq.1995.26.3.05x0936z (24 sider)
- Moen, Torill (2008) Inclusive Educational Practice: Results of an empirical study in *Scandinavian Journal of Educational Research* Vol. 52 No 1, p. 59-75 (16 sider).
- Moore, H., Jasper, C. & Gillespie, A. (2011) Moving between frames: The basis of the stable and dialogical self *Culture and Psychology* 17(4) p. 510-519
- Mørck, L. L. (2007). Young ethnic minorities in education: How to expand possibilities for learning and transcending marginalisation. I: van Deventer, V., Blanche, M.T., Fourie, E. & Segalo, P. (red.) *Citizen City: Between constructing agent and constructed agency. Selected Proceedings of the Eleventh Biennial Conference of The International Society for Theoretical Psychology Cape Town, South Africa June 20-24, 2005*. Captus University Publications, p.149-159 (10 sider)
- Nielsen, K. & Klitmøller, J. (in review). Blinde pletter i den synlige læring. Kritiske kommentarer til *Hattierevolutionen*". (23 sd.)
- Matthiesen, N. (2018). Producing pathways: the production of change for socially marginalized families. *Annual Review of Critical Psychology*.
- Matthiesen, N. (2018). Producing pathways: the production of change for socially marginalized families. *Annual Review of Critical Psychology*.
- Oddli, H.W. & Kjøs P. (2002). Å velge i et mangfold av terapimodeller. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, vol 39, p. 403-410 (7 sider).
- Ralph, B, Mcneal Jr. (2012). Checking In or Checking Out? Investigating the Parent Involvement Reactive Hypothesis. *The Journal of Educational Research*, 105:2, 79-89 (11 sider)
- Ratner, H. (2013). Inklusion – Dilemmaer i organisation, profession og praksis. Akademisk Forlag 215 sider
- Reay, D. & Williams, (1999). 'I'll Be a Nothing': Structure, Agency and the Construction of Identity through Assessment. *British Educational Research Journal*, Vol. 25, No. 3, pp. 343-354
- Schmidt, G. (2008) Den religiøse cirkelslutning. Unge med etnisk minoritetsbaggrund. 7 (1&2) pp. 19-24. *Ungdomsforskning, DPU*. (5 sider).
- Schmidt, G. (2014) Troubled by Law: The Subjectivizing Effects of Danish Marriage Reunification Laws. *International Migration*. Vol. 52 (3) pp. 129-143. doi: 10.1111/imig.12132 (14 sider)
- Shriberg, D. & Clinton, A. (2016). The application of social justice principles to global school psychology practice. *School Psychology International*. Vol. 37 (4), 323-339. (17 sider)

- Sotardi, V.A. (2016). Understanding Student Stress and Coping in Elementary School: A Mixed-Method, Longitudinal Study. *Psychology in the Schools*. Vol 53 (7), 705-721 (17 sider)
- Søndergaard, D.M & Kofoed, J. (red) (2013). *Mobning gentænkt*. København: Hans Reitzels Forlag (kap 1 + 3, 63 sider).
- Szulewicz, T. (2016). *FAQ. om uro*. København: Hans Reitzels Forlag. (170 sider)
- Tanggaard, L. & Brinkmann, S. (2011). Til forsvar for en uren pædagogik. I: T.A. Rømer, L. Tanggaard & S. Brinkmann (red.). *Uren Pædagogik*. Forlaget Klim. Aarhus, p. 18-35 (17 sider).
- Terhart, E. (2011). Has John Hattie really found the holy grail of research on teaching? An extended review of Visible Learning. *Journal of Curriculum Studies*, Vol. 43, No. 3, 425-428 (14 sider).
- Theron, L.C. (2016). The everyday ways that school ecologies facilitate resilience: Implications for school psychologists. *School Psychology International*. Vol 37 (2), 87-103 (18 sider).
- Toland, J. & Carrigan, D. (2011). Educational psychology and resilience: New concept, new opportunities. *School Psychology International*. Vol. 32 (1), 95-106. (12 sider)
- Van San, M., Sieckenlinck, S. & de Winter, M. (2013). Ideals adrift: an educational approach to radicalization. *Ethics and Education*. Vol. 8 (3) pp. 276-289. doi: 10.1111/imig.12132. (13 sider)
- Zittoun, T. (2014) *Trusting for Learning* ch.7 in *Dialogical approaches to trust in communication* Linell, P. & Marková, I. (eds.) Charlotte, NC: Information Age Publishing
- Zittoun, T. & Cerchia, F. (2013) *Imagination as expansion of experience* *Integrative Psychological and Behavioral Science* Vol.47(3), pp.305-324

Cultural Psychology and Social Practice

Videregående Anvendt Psykologi II CP- version 2.2 as of 04.12.2017 <i>15 ECTS</i>			
Placering: <i>8.semester</i>			
Modulansvarlig: <i>Brady Wagoner (wagoner@hum.aau.dk) og Carolin Demuth (cdemuth@hum.aau.dk)</i>			
Type og sprog: <i>Course module and supervision are in English</i>			
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre: <p>In the 8th semester, we will further extend cultural psychology theory, method and practice. This will involve the exploration of specific theoretical issues and approaches (e.g., borders, imagination, democracy), how-to search for scientific literature, various methodologies and methods for cultural psychology, and reflections on its application in real world contexts. Supplementing the four intensive workshops will be weekly 'kitchen-seminars,' where students participant in the discussion of work-in-progress research projects.</p>			
Omfang og forventet arbejdsindsats:			
Aktivitet		Timer	
2 forelæsninger à 4 timer		8	
5 forelæsninger á 6 timer		30	
20 seminargange á 2 timer		40	
Læsning og forberedelse – opsamling og refleksioner over oplevelser i praktikken		323	
Eksamen		4	
Antal seminarhold:1			
Deltagere: Kurset er for studerende på programmet CP			
Deltagerforudsætninger: Kurset bygger videre på VAP I i CP-version på 7.semester, så der forudsættes kendskab til stoffet fra dette.			
Modulaktiviteter (kursusgange med videre):			
Date	Time	Theme/Title	Teacher
5/2	10.15-14.15	Borders in mind and society	PM
8/2	10.15-14.15	The structure of scientific information in psychology	NK
26/2- 27/2	10.15-16.15	Niels Bohr Lectures in Cultural Psychology	Multiple
28/2-30/2	10.15-16.15	Visual methods in psychology	Multiple

Seminarrække:

K-Seminars

Every Wednesday from 15.00-17.00 in the NB Centre. Readings sent via kitchen list.

Borders of mind and society

Teacher: Pina Marsico

Description: Different psycho-social processes can be explored and understood focusing on what happens on the border. Border is the developmental conceptual place that accounts for processes of distinction and connection, of continuity and discontinuity, conflict and negotiation, innovation and reproduction in living open systems. The presentation is aimed at exploring from the theoretical and empirical point of view the concept of border in cultural psychology perspective.

Readings:

Marsico, G. (2016). The borderland. *Culture & Psychology*, 22, 206-215.

The structure of scientific information in psychology

Teacher: Nikita Kharlamov

Description: This workshop will cover the different styles and formats of scientific writing (different kinds of papers, empirical, theoretical, and how and where to find them when doing lit reviews and how to evaluate quality) + do a hands on exercise on peer reviewing by giving them a couple fresh papers from APS journals (they are all short, Science-magazine-style, so work for quick reads) and doing a mini-peer review.

Readings:

Sternberg, K., & Sternberg, R. J. (2012). Preparing a manuscript for publication. In H. Cooper (Ed.), *APA handbook of research methods in psychology. Volume 3: Data analysis and research publication* (pp. 503-519). Washington, DC: American Psychological Association. (16)

VandenBos, G. R. (2012). How to publish your manuscript. In H. Cooper (Ed.), *APA handbook of research methods in psychology. Volume 3: Data analysis and research publication* (pp. 521-532). Washington, DC: American Psychological Association. (11)

Niels Bohr Lectures in Cultural Psychology

Teachers: Jaan Valsiner, Brady Wagoner, Alex Gillespie, Tania Zittoun, Carlos Cornejo, Fathali Moghaddam, Steve Brown, Paula Reavey, Nikita, Jaan, Carolin, Luca, and many others

Description: This is the main annual event of the Centre for Cultural Psychology. This year will involve two keynote lectures by Jaan Valsiner on cultural psychological theory and methodology. These will be followed by panel discussions theory building, the role of history, systemic methodology and practical implications.

Readings:

Valsiner, J. (2013). Cultural psychology and its future: Complementarity in a new key. *1st Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology*. (31)

Valsiner, J. (2017). *From methodology to methods in human psychology*. New York: Springer (115s)

Zittoun, T. & Gillespie, A. (2014). Integrating experiences. *2nd Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology*. (http://www.ccp.aau.dk/digitalAssets/77/77085_zittoun-gillespie_body-and-mind-moving-between-contexts.pdf) (41)

Cornejo, C. (2015). From fantasy to imagination: A cultural history and moral for psychology. *2nd Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology* (http://www.ccp.aau.dk/digitalAssets/98/98719_from-20fantasy-20to-20imagination.pdf) (40)

Mohaddam, F. (2016). The road to actualized democracy: A psychological perspective. *3rd Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology*. (http://www.ccp.aau.dk/digitalAssets/150/150776_niels-bohr-lecture-road-to-actualized-democracy.pdf) (25)

Brown, S. & Reavey, P. (2017). Memory in the wild: life space, setting, action. *4th Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology*. (http://www.en.aau.dk/digitalAssets/270/270632_brown---reavey---memory-in-the-wild.pdf) (43)

28/2-30/2

Visual methods in psychology

The first day involves general meta-reflections on methodology in the social and human sciences by a number of leading figures in the field, such as Jaan Valsiner. The three days to follow provide practical guidance for visual data collection and analysis, including such techniques as working with various visual props, image analysis, photo-elicitation, subjective cameras, among others. The course makes the general argument that visual material can be used both as a powerful complement to traditional verbal and textual data, as well as site of investigation in its own right.

Programme

Day 1. General reflections on methodology – Jaan Valsiner, Steve Brown, Alex Gillespie, et al.

10.00-12.00: Lecture on Open-Systemic Methodology in Contemporary Cultural Psychologies – Jaan Valsiner

12.00-13.00: Lunch

13.00-14.30: Panel Discussion 1: "Why insist on the open system nature of methodology?" Moderator— Lene Tanggaard. Discussants: Alex Gillespie, Steve Brown, Paula Reavey, Kalevi Kull, Hroar Klempe, Sergio Salvatore

14.30-15.00: Coffee break

15.00-17.00: Panel Discussion 2: "So what? Do the suggested changes have practical implications?" Moderator—Thomas Szulevicz. Discussants: Pina Marsico, Mario Carretero, Mogens Jensen Danilo Guimaraes, Nandita Chaudhary.

Readings

Valsiner, J. (2017). *From methodology to methods in human psychology*. New York: Springer [115 pp]

Day 2. Using visual props, such as photography, drawing and modeling -- Paula Reavey

10.00-12.30: Lecture on visual methods in psychology, with empirical examples from her own work

12.30-13.30: Lunch

13.30-15.30: Taster sessions with visual props: photography, drawing and modeling. Connecting the choice of method to conceptual basis of the research. Space, embodiment, affect. In this practical session, students can attempt to generate a research proposal using a visual method, based either on their current project, or on a project provided by the session organiser. A range of areas will be offered. Students will present their proposals to the rest of the group.

15.30-16.00: Coffee break

16.00-17.00: General question and answer session and discussion. We can base this on themes suggested by the students, so that the discussion is relevant for them.

Readings

Reavey, P. (2011). *Visual methods in psychology*. New York: Psychology Press (incl. ch. 1, 2, 4, 7, 22) [203 pp]

Reavey, P. & Johnson, K. (2017) *Visual Methods: using and interpreting images*, in C Willig & W. Stainton Rogers (eds) *Sage Handbook of Qualitative Methods in Psychology*. London: Sage. [41 pp]

Silver, J. & Reavey, P. (2010). "He's a good-looking chap aint he?": Narrative and visualisations of self in body dysmorphic disorder. *Social Science & Medicine*, 70, 1641-1647. [7 pp]

Day 3. Annotated drawings and photo elicitation -- Eric Jensen, Brady Wagoner and Sarah H. Awad

09.30-12.00: Lecture and exercises with annotated drawing methods, using empirical examples from research on zoos and museums—Eric Jensen and Brady Wagoner

12.00-13.00: Lunch

13.00-15.00: The social life of images, including photo elicitation techniques – Sarah H. Awad and Brady Wagoner

15.00-15.30: Coffee break

15.30-17.00: Discussion of student projects

Readings

Awad, S. H., Wagoner, B., & Glaveanu, V. (2017). The (street) art of resistance. In N. Chaudhary, P. Hviid, G. Marsico, & J. Villadsen (Eds.), *Resistance in everyday life: Constructing cultural experiences*. New York: Springer [20 pp]

Lonchuk, M. & Rosa, A. (2011). Voices of graphic art images. In Märtsin, M., Wagoner, B., Aveling, E. L., Kadianaki, I., & Whittaker, L. (Eds), *Dialogicality in focus: Challenges to theory, method and application*. Nova Science Publishers. [17 pp]

Radley, A. (2010). What people do with pictures, *Visual Studies*, 25, 267-279 [22 pp]

Day 4. Using and analyzing video, including subjective camera methodology - Brady Wagoner and Ignacio Bresco

09.30-12.00: Lecture on video analysis and subjective camera technology—Brady Wagoner and Ignacio Bresco

12.00-13.00: Lunch

13.00-15.00: Video Analysis II—Brady Wagoner and Ignacio Bresco

15.00-15.30: Coffee break

15.30-17.00: Discussion of student projects

Readings

Kusenbach, M. (2003). Street phenomenology. *Ethnography*, 4, 455-485. [30 pp]

Lahlou, S. (2011). How can we capture the subject's perspective? An evidence-based approach for the social scientist. *Social science information*, 50(4), 607-655 [43 pp]

Additionally there will be **weekly 'k-seminars'** (Wednesday 15.00-17.00) throughout the semester. All these activities are centered on discussion, where students are considered active participants in the development of new ideas.

The smaller seminars/lectures will take place in 4.117, while those on 26/2-30/2 will be at Rendsburggade 14.

Pensum.

1500 obligatory pages:

Awad, S. H., Wagoner, B., & Glaveanu, V. (2017). The (street) art of resistance. In N. Chaudhary, P. Hviid, G. Marsico, & J. Villadsen (Eds.), *Resistance in everyday life: Constructing cultural experiences*. New York: Springer [20 pp]

Brown, S. & Reavey, P. (2017). Memory in the wild: life space, setting, action. *4th Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology*. (http://www.en.aau.dk/digitalAssets/270/270632_brown---reavey---memory-in-the-wild.pdf) (43)

- Cornejo, C. (2015). From fantasy to imagination: A cultural history and moral for psychology. *2nd Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology* (http://www.ccp.aau.dk/digitalAssets/98/98719_from-20fantasy-20to-20imagination.pdf) (40)
- Kusenbach, M. (2003). Street phenomenology. *Ethnography*, 4, 455-485. [30 pp]
- Lahlou, S. (2011). How can we capture the subject's perspective? An evidence-based approach for the social scientist. *Social science information*, 50(4), 607-655 [43 pp]
- Lonchuk, M. & Rosa, A. (2011). Voices of Graphic Art Images. In M. Martsin, B. Wagoner, E. Aveling, I. Kadianaki & L. Whittaker (Eds.), *Dialogicality in Focus* (pp. 129-146). New York: Nova Science. (18s)
- Marsico, G. (2016). The borderland. *Culture & Psychology*, 22, 206-215. (14s)
- Mohaddam, F. (2016). The road to actualized democracy: A psychological perspective. *3rd Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology*. (http://www.ccp.aau.dk/digitalAssets/150/150776_niels-bohr-lecture-road-to-actualized-democracy.pdf) (25)
- Radley, A. (2010). What people do with pictures, *Visual Studies*, 25, 267-279 [22 pp]
- Reavey, P. (2011). *Visual methods in psychology*. New York: Psychology Press (incl. ch. 1, 2, 4, 7, 22) [203 pp]
- Reavey, P. & Johnson, K. (2017) Visual Methods: using and interpreting images, in C Willig & W. Stainton Rogers (eds) Sage Handbook of Qualitative Methods in Psychology. London: Sage. [41 pp]
- Silver, J. & Reavey, P. (2010). "He's a good-looking chap aint he?": Narrative and visualisations of self in body dysmorphic disorder. *Social Science & Medicine*, 70, 1641-1647. [7 pp]
- Sternberg, K., & Sternberg, R. J. (2012). Preparing a manuscript for publication. In H. Cooper (Ed.), *APA handbook of research methods in psychology. Volume 3: Data analysis and research publication* (pp. 503-519). Washington, DC: American Psychological Association. (16s)
- Valsiner, J. (Ed.) (2012). *Oxford Handbook of Culture and Psychology*. OUP. (chapters 4-9, 12-16, 20-28, 32-49, 52 (776 pages)
- Valsiner, J. (2013). Cultural psychology and its future: Complementarity in a new key. *1st Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology*. (31)
- Valsiner, J. (2017). *From methodology to methods in human psychology*. New York: Springer (115s)
- VandenBos, G. R. (2012). How to publish your manuscript. In H. Cooper (Ed.), *APA handbook of research methods in psychology. Volume 3: Data analysis and research publication* (pp. 521-532). Washington, DC: American Psychological Association. (10s)
- Zittoun, T. & Gillespie, A. (2014). Integrating experiences. *2nd Niels Bohr Lecture in Cultural Psychology*. (http://www.ccp.aau.dk/digitalAssets/77/77085_zittoun-gillespie_body-and-mind-moving-between-contexts.pdf) (41)
- Readings sent to kitchen list through the course of the semester (optional)
- Other chapters from the *Handbook of Culture & Psychology* selected by student as being most relevant to their project (optional)

Klinisk socialpsykologi, Center for Klinisk Hverdagspsykologi

<p>Modultitel, ECTS:</p> <p><i>Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II Center for Klinisk Hverdagspsykologi): Psykologiske Problemstillingeres Konstituering - Undersøgelse og Intervention</i></p> <p><i>15 ECTS</i></p>
<p>Placering:</p> <p><i>8. Semester</i></p>
<p>Modulansvarlige:</p> <p><i>Bendt Torpegaard Pedersen (kursusansvarlig, torpe@hum.aau.dk), Einar B. Baldursson (einarb@hum.aau.dk)</i></p>
<p>Type og sprog:</p> <p><i>Professionsprogram Dansk</i></p>
<p>Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre:</p> <p>Undervisningen på 8ende semester bygger videre på 7ende semester. Her var der fokus på indføring i de grundlæggende teoretiske og praktiske færdigheder der kendetegner klinisk hverdagspsykologi. På 8ende semester indebærer ikke mindst interaktionen med aktiviteter i forbindelse med Centrets interne praktik, et professionsorienteret fokus på klinisk hverdagspsykologi som anvendt forskningforankret psykologi.</p> <p>8ende semester omfatter undervisning med fokus på Centrets faglige fokus (klinisk socialpsykologi) også undervisning med fokus på de aktiviteter der udføres som et led i den interne praktik.</p> <p>Den sidste del retter sig dog kun mod de studerende der tager intern praktik.</p> <p>For så vidt angår den interne praktikundervisning har den som omdrejningspunkt interne opgaver med fokus på klinisk dybdepsykologi og opgaver inden for anvendt psykologi som de studerende gennemfører i samarbejde med centrets partnere. Den del af undervisningen der har klinisk dybdepsykologi som sit fokus indebærer arbejde udvalgte kliniske forløb, faglige dage med fokus på anvendt klinisk hverdagspsykologi (cases, præsentationer, formidling).</p> <p>Desuden gennemføres også et kursus der også henvender sig til studerende med ekstern praktik, hvor der er fokus på den kliniske hverdagspsykologis grunddiscipliner, især socialpsykologi, neuro-social teori, evolutionær psykologi og diagnostik.</p> <p>Klinisk Hverdagspsykologi</p> <p>Klinisk hverdagspsykologi beskæftiger sig med en lang række forandringer i normalpsykologiske tilstande, der medfører problemer for den berørte og øger risikoen for sværere lidelser. Den kliniske tilgangsmåde udgør samtidig et udgangspunkt for udviklingen af en moderne hverdags- (herunder arbejds- og organisations-) psykologi med fokus på de dysfunktioner og problemer, der udspringer af et moderne liv, arbejde og organisationsformer. Der tages således afsæt i en konkret forståelse ud fra</p>

den grundantagelse at i det moderne liv er hverdagslivet, arbejdslivet og rammerne for dette filtreret ind i hinanden.

Undervisningens faglige omdrejningspunkt omfatter samspillet mellem psykologisk undersøgelse/udredning, diagnostik, intervention/behandling og forebyggelse. I undervisning bevares hele vejen igennem samspil mellem flere gensidigt supplerende perspektiver. Personer anskues ud fra et naturalistisk, realistisk og socialt perspektiv. De anskues som aktører i og som udtryk for sociale forhold, rammer og processer. Der tages således afsæt i et dynamisk aktørbegreb, der omfatter grupperelationer, sociale teknologier (Facebook etc.), arbejde, identitet, organisationsformer, samarbejds- og ledelsesforhold.

Dette indebærer for eksempel at stress anskues som et kollektivt anliggende og udfordring frem for et individuelt problem. Forebyggelse sker således på et socialt og et organisatorisk niveau, hvilket også indebærer at ændringer af arbejdsforhold og organisationsformer (herunder ledelse) i høj grad anskues som et led i en forebyggelse.

Grundantagelsen er at alle de menneskelige ressourcer der bruges i arbejdet, også forbruges og skal derfor reetableres. Det handler om bæredygtig anvendelse af menneskelige ressourcer. Men hvis arbejdet forbruger empati, kreativitet, motivation og identitet, hvordan reetableres disse ressourcer. Er der mekanismer i det moderne arbejde, organisation og sociale liv, der øger risikoen for overudnyttelse af en række menneskelige ressourcer, og dermed medfører øget forekomst af bestemte psykiske lidelser?

Den forståelse af psykologien der forvaltes tager sit afsæt i det normalpsykologiske område. I denne sammenhæng betyder det at der især tages afsæt i eksperimentelle socialpsykologi. Foruden selve emne-fokuset (hverdagslivet) medfører denne tradition et skarpt fokus på psykiske funktioner. Dette betyder at det kliniske fokus er rettet mod dysfunktion, ikke sygdom og på individuel psykologisk niveau betyder dette at stressyndromer primært forstås som ændring i og af normaliteten, ikke som egentlige patologiske tilstande.

For diagnostikkens vedkommende indebærer dette at enhver dysfunktion også ses som udtryk for sociale, arbejdsmæssige, organisatorisk og kulturelle forhold.

Det faglige grundlag bygger på biopsykologi, neurosocial teori, evolutionær socialpsykologi, hverdagens socialpsykologi, organisationspsykologi og arbejdspsykologi.

Dette peger på en forståelse af den psykologfaglige ydelse som bestående i identifikation af dysfunktionelle strukturer og processer (samspil) og en udviklingsindsats der bygger en på forståelse af hvordan problemerne kan begrænses eller fjernes. Det sker gennem en tredelt procedure, som indebærer en udredning (undersøgelse), der giver grundlaget for en diagnose (karakteristik af de påviste dysfunktioner og deres bagvedliggende årsager) og behandling/intervention (anvisning af type af indsats, der kræves for at udbedre problemet). Samtidig erkendes at indsatsen er kendetegnet ved et løbende samspil mellem undersøgelse, diagnostik og behandling. Behandlings/udviklingsmetoderne er kendetegnet ved en kombination af kritisk, analytisk, strukturel, kognitiv, memetisk, adfærdspsykologisk og socialpsykologiske tilgang.

Undervisningen (her omtales såvel det egentlige kursus som den interne praktik) foregår i skiftende kombinationer af konferencer (præsentationer og diskussioner), supervision af klinisk caseanalyse (kollektiv og individuel), forelæsninger, øvelser i diagnostisk og ætiologisk analyse. Samt mere konkrete opgaveløsninger, der overvejende udføres i samarbejde med CKH's partnere i form af faglige dage og kliniske konferencer.

Praktikforløbene indebærer, blandt andet opgaver udredning, undersøgelser og problemanalyser. Herunder inddrages relevante teorier, undersøgelsesmetoder og -design. Den problemfokuserede undervisning omfatter såvel kliniske analyser, samt fokus på de udadvendte opgaver der etableres i samarbejde med CKH's eksterne partnere. Praktikundervisningen omfatter desuden forløb med klinisk case analyse, omfattende transskription, udarbejdelsen af kliniske notater og præsentation der omfatter både analytisk og teoretisk analyse.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Forventninger om den konkrete udmøntning af modulets ECTS-belastning, hvilket omfatter antallet af konfrontationstimer, øvelsesarbejde, tid til forberedelse, eventuel rejseaktivitet med videre.

Kursus Klinisk Socialpsykologi:

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
15 seminargange à 2 timer	30
Læsning og forberedelse	369
Eksamen	4

Kursus intern praktikundervisning:

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
15 seminargange à 2 timer	30
Praktikaktivitet inklusiv rejseaktivitet	367
Konferencepræsentationer	8

Antal seminar timer: Klinisk Socialpsykologi 2x15=30

Intern praktik: 2x15=30

Konferencer: 2x4

Antal seminarhold: 1

Modulaktiviteter (kursusgange)

Klinisk Socialpsykologi: torsdage fra 12-14

Denne plan er bygget således op, at for hver forelæsning angives en **hovedtekst**. Tekstens hovedtema vil danne et centralt afsæt for forelæsningen. Det betyder ikke at teksten gennemgås, alene at dens tematik står i centrum. Nogle steder angives også en **supplerende** tekst, som kan

udbyde forelæsningens fokus, men ikke indgår i pensum. Til sidst angives også sekundær litteratur på pensum der kan knyttes an til forelæsningens emne og fokus.

Pensum kan bedst forstås som en værktøjskasse. Hver enkelt artikel kan anvendes til flere forskellige formål. Når sekundære artikler angives her, skal det ses som en af flere mulige anvendelser.

En række tekster på pensum indgår ikke i denne plan, hverken som hovedtekster eller supplerende tekster. Det anbefales at de studerende danner læsekreds til det formål at diskutere pensum, blandt andet med fokus på disse tekster.

1. Klinisk og eksperimental Socialpsykologi – betydningen det eksperimentelle fokus på – Selv-Compassion

Einar B. Baldursson

Hovedtekst

Anderson, C. A., Lindsay, J. J., & Bushman, B. J. (1999). Research in the psychological laboratory: Truth or triviality? *Current Directions in Psychological Science*, 8, 3-9. [6 sider]

Supplerende

Neff, K. (2003). Self-compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and identity*, 2(2), 85-101.

<http://compassionatemind.org.au/resources/ewExternalFiles/Self-Compassion-An-Alternative-Conceptualization-of-a-Health-Attitude-Toward-Oneself.pdf>

Sekundære artikler

Mook, D. G. (1983). In defense of external invalidity. *American Psychologist*, 38, 379–387. [17 sider.]

Orne, M.T. (1962). On the social psychology of the psychological experiment: With particular reference to demand characteristics and their implications. *American Psychologist*, Vol 17(11), Nov [8 sider.]

Prentice, D. A., & Miller, D. T. (1992). When small effects are impressive. *Psychological Bulletin*, 112, 160-164. [4 sider.]

Stone, G. L. (1984). Reaction: In defense of the “artificial.” *Journal of Counseling Psychology*, 31, 108–110. [3 sider.]

Haslam, S A år (2010). A 100 years of certitude? *Social psychology, the experimental method and the management of scientific uncertainty*. *British journal of social psychology* vol.40 (1) s.1-21. [18 sider.]

Buhrmester, M. D., Blanton, H., & Swann, W. B. (2011) Implicit self-esteem: Nature, measurement, and a new way forward. *Journal of Personality and Social Psychology*. Vol. 100, No. 2, 365–385. [13 sider.]

2. Selvets struktur og dynamik.

Bendt T. Pedersen

Hovedtekst

Greenwald, Anthony (1980). The Totalitarian Ego. Fabrication and revision of personal history. *American psychologist* (16 sider.)

Sekundære artikler

Baldursson, E.B, (2014). Organisatorisk stress og paranoia. I B.T. Pedersen (Red.), *Klinisk Socialpsykologi: Casestudier fra en arbejdspsykologisk behandlingspraksis*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag, [pp 201-207]. (s 6 - omregnet til A4 sider).

Bargh, J. & Morsella, E. 2009. Unconscious behavioural guidance systems. In C. Agnew, D. Carlston, W. Graziano & J. Kelly (eds.) *Then a Miracle Occurs: Focusing on Behaviour in Social Psychological Theory and Research*. New York: Oxford University Press, pp.89-118. [25 sider.]

Gilbert, Paul (1992). The Evolution of Social Power and its Role in Depression. I: Gilbert, Paul. *Depression. The Evolution of Powerlessness* 147-187. The Guildford Press. New York (39 sider.)

Kraus, MW., Chen, S., Keltner, D. (2011). The power to be me: Power elevates self-concept consistency and authenticity. *Journal of Experimental Social Psychology* 47 (2011) 974–980. [6 sider.]

3. *Klinisk konference 1*

Bendt T. Pedersen og Einar B. Baldursson

På konferencen præsenteres og diskuteres aktuelle kliniske forløb ved CKH's klinik.

4. *Viljestyrke og motivation.*

Einar B. Baldursson

Hovedtekst

Gailliot, M. T., & Baumeister, R. F. (2007). The physiology of willpower: Linking blood glucose to self-control. *Personality and Social Psychology Review*, 11(4), 303-322. (21 sider.)

Sekundære artikler

Gartner, L.; Sedikides, C.; Vevea, J. & Iuzzini, J.(2002) The "I," the "We," and the "When" a meta-analysis of motivational primacy in self-definition. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83, (3), 574-591. [16 sider.]

Jonason, P. K., & Tost, J. (2010). I just cannot control myself: The Dark Triad and self-control. *Personality and Individual Differences*, 49, 611-615. [4 sider.]

5. *Personlighed og selvdynamikker*

Einar B. Baldursson

Hovedtekst

Nettle, D. & Penke, L. 2010 *Personality: bridging the literatures from human psychology and behavioural ecology*. *Phil. Trans. R. Soc. B* 365, 4043–4050. [6 sider.]

Sekundær litteratur

Reale, D., Dingemanse, N. J., Kazem, A. J. N. & Wright, J. 2010 *Evolutionary and ecological approaches to the study of personality*. *Phil. Trans. R. Soc. B* 365, 3937–3946. [10 sider.]

Sturman, E. D., Flett, G. L., Hewitt, P. L., & Rudolph, S. G. (2009). Dimensions of perfectionism and self-worth contingencies in depression. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, 27, 213-231. [17 sider.]

Sturman, E. D., & Mongrain, M. (2008b). The role of personality in defeat: A revised social rank model. *European Journal of Personality*, 22, 55–79. [22 sider.]

Baldursson, E.B, (2014). Angsten som resultat af konflikten mellem ængstelighed og over-optimisme. I B.T. Pedersen (Red.), *Klinisk Socialpsykologi: Casestudier fra en arbejdspsykologisk behandlingspraksis*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag, [pp 115-126]. (s 10 – omregnet til A4 sider).

6. Depression og evolution

Bendt T. Pedersen

Hovedtekst

Nettle, D. (2004). Evolutionary origins of depression: A review and reformulation. *Journal of Affective Disorders*, 81 (2), 91-102. [8 sider.]

Sekundær litteratur

Nettle, D. (2009). An evolutionary model of low mood states. *Journal of Theoretical Biology*, 257, 100–103. [4 sider.]

Sharpley, CF. and, Bitsika, V.(2010). Is Depression “Evolutionary” or Just “Adaptive”? A Comment. *Depression Research and Treatment Volume 2010*. [4 sider.]

Kerr, L. K. (2008). Is Social Anxiety Making Us Depressed?: A Social Evolutionary Hypothesis for Why SSRIs Work. *Ethical Human Psychology and Psychiatry*, 10 (1), 16-30. [12 sider.]

Leary, M. R.; Terry, M. L.; Allen, A. B. & Tate E. B. (2009). The Concept of Ego Threat in Social and Personality Psychology: Is Ego Threat a Viable Scientific Construct? *Pers Soc Psychol Rev* 2009 13: 151. [12 sider.]

7. Neurosocial psykologi og stress

Einar B. Baldursson

Hovedtekst

Anderson, M. L. (2010). Neural re-use as a fundamental organizational principle of the brain. *Behavioral and Brain Sciences*, 33, 1-69. [66 sider.]

Sekundær litteratur

Castillo R. D., Van Orden G. C., Kloos H. (2011). “The embodiment of time estimation,” in *Time and Time Perception 2010*, eds Vatakis A., Esposito A., Giagkou M., Cummins F., Papadelis G., editors. (Heidelberg: Springer-Verlag;), 196–206 (10 sider.)

Sharpley, CF. and, Bitsika, V.(2010). Joining the dots: neurobiological links in a functional analysis of depression. *Behavioral and Brain Functions* 2010, 6:73. [6 sider.]

Ganzel, B.L., Morris, P.A., Wethington, E., 2010. Allostasis and the human brain: integrating models of stress from the social and life sciences. *Psychol. Rev.* 117, 134–174. [36 sider.]

McEwen, B. (2004). Protection and Damage from Acute and Chronic Stress Allostasis and Allostatic Overload and Relevance to the Pathophysiology of Psychiatric Disorders. *Annals of the New York Academy of Sciences*, vol. 1032, issue 1, pp. 1-7. [5 sider.]

McEwen B., and John C. Wingfield (2003). The concept of allostasis in biology and biomedicine. *Hormones and Behavior* 43 2–15. [11 sider.]

8. Klinisk Konference II

Bendt T. Pedersen og Einar B. Baldursson

Resultaterne af det kliniske arbejde ved CKH præsenteres og evalueres.

9. Selvpsykologi I

Bendt T. Pedersen

Hovedtekst

Sedikides, C., & Gregg, A. P. (2007). Portraits of the self. *The Sage handbook of social psychology*, 93-117. [25 sider.]

Sekundære artikler

Swann Jr, W. B., Chang-Schneider, C., & Larsen McClarty, K. (2007). Do people's self-views matter? Self-concept and self-esteem in everyday life. *American Psychologist*, 62(2), 84-92. [10 sider.]

Swann, W. B., Jr., & Bosson, J. (2010). Self and identity. In S. T. Fiske, D. T. Gilbert, & G. Lindzey (Eds.), *Handbook of social psychology* (5th ed., pp. 589–628). New York, NY: McGraw-Hill. [29 sider.]

10. Selvpsykologi II

Bendt T. Pedersen

Hovedtekst

Sedikides, C., & Gregg, A. P. (2008). Self-enhancement: Food for thought. *Perspectives on Psychological Science*, 3, 102–116. [12 sider.]

Sekundære artikler

Johnson, D. D. P. & Fowler, J. H. 2011. —The evolution of overconfidence. *Nature* 477, 317–320. [4 sider.]

McKay, R. T. & Dennett, D. C. (2009) The evolution of misbelief. *Behavioral and Brain Sciences* 32(6):493–551. Med diskussion. [59 sider.]

Crocker, J., Moeller, S., & Burson, A. (2010). The Costly Pursuit of Self-Esteem. *Handbook of personality and self-regulation*, 403-424. (22 sider).

11. Automatik i sindet

Einar B. Baldursson

Hovedtekst

Stanovich KE. 2004. *The Robot's Rebellion: Finding Meaning in the Age of Darwin*. Chicago: Chicago Univ. Press. Kap 3, 6 og 7. [72 sider.]

12. Bevidst og ubevidst

Bendt T. Pedersen

Hovedtekst

Suhler, C. L., & Churchland, P. S. (2009). Control: conscious and otherwise. *Trends in Cognitive Science*, 13, 341–347. [7 sider.]

Sekundære artikler

von Hippel, W., and Trivers, R. (2011). The evolution and psychology of self-deception. *Behavioral and Brain Sciences*, 34, 1-16. [14 sider.]

Haselton, M. G. (2007). Error Management Theory. In R. F. Baumeister and K. D. Vohs, editors, *Encyclopedia of social psychology*, volume 1, pages 311–312. Thousand Oaks, CA: Sage. [23 sider.]

Haselton, M. G. and Nettle, D. (2006). The Paranoid Optimist: An Integrative Evolutionary Model of Cognitive Biases. *Personality and Social Psychology Review*, 10: 47-66. [17 sider.]

13. Psykens værnesystemet

Einar B. Baldursson

Hovedtekst

MacDonald, G. (2009). Social pain and hurt feelings. In P.J. Corr & G. Matthews (Red.), *The Cambridge Handbook of Personality Psychology* (pp. 541-555). New York: Cambridge University Press. [22 sider.]

Sekundære artikler

Eisenberger, N.I., Jarcho, J.M., Lieberman, M.D., & Naliboff, B.D. (2006). An experimental study of shared sensitivity to physical pain and social rejection. *Pain*, 126, 132-138. [7 sider.]

Bargh, J. A., & Shalev, I. (2011). The substitutability of physical and social warmth in daily life. *Emotion*. Advanced online publication. [8 sider.]

Boyer P, Lienard P (2006) Why ritualized behavior? *Behav Brain Sci* 29:1–56. [47 sider.]

Oaten, M., Stevenson, R.J., & Case, T.I. (2009). Disgust as a disease avoidance mechanism. *Psychological Bulletin*, 135, 303–321. [15 sider.]

Sharot T. (2011). *The Optimism Bias*. New York: Panthon Books. Kap 2,3,5,6. [73 sider.]

Suddendorf, T. & Corballis, M. C. (2007a) The evolution of foresight: What is mental time travel and is it unique to humans? *Behavioral and Brain Sciences* 30(3):299–345. Med discussion. [47 sider.]

14. Selv og emotioner

Bendt T. Pedersen

Hovedtekst

Tracy, J. L.; Robins, R. W. (2004). Putting the self into self-conscious emotions: A theoretical model. *Psychological Inquiry*, Vol 15(2), 103-125. [20 sider.]

Sekundære artikler

Nesse, R. M. (1990). Evolutionary explanations of emotions. *Human nature*, 1(3), 261-289.[26 sider.]

Pedersen, B.T. (2014). Konklusion: Selv, skam og stress. I B.T. Pedersen (Red.), Klinisk Socialpsykologi: Casestudier fra en arbejdspsykologisk behandlingspraksis . Aalborg: Aalborg Universitetsforlag, [pp 207-233]. (s 25 – omregnet til A4 sider).

15. Hverdagslidelseernes udredning, diagnostik og etiologi.

Einar B. Baldursson

Hovedtekst

Baldursson, E.B. (2009). Hyperstress s, København: Frydenlund. Kapitlerne: Selvet i klemme; Den helt normale sundhedsskadelige organisation; Den "skrøbelige" identitet; Når "tanken" er tom; Udbrændt eller "udbrændt" - det er spørgsmålet; Stress gør den kloge dum; Ledelse og den engagerede medarbejder; Angst æder sjæle op, s. 42-128 - svarer til 60 pensumsider); Arbejdspsykologien og "moderniteten" 131; Stress som "normalpsykologi", s. 131-175 - svarer til 38 pensumsider; Nye reaktionsformer - teoriens rolle 204-211; Stress: nødvendigt men problematisk bud på kritisk arbejdspsykologi 246-252, svarer til 15 pensumsider. Hyperstress samlet antal pensumsider: 113

16. Hverdagpsykologiens kliniske organisationspsykologi.

Bendt T. Pedersen

Hovedtekst

Pedersen, B.T. (2014). Destruktive gruppeprocesser og den idealiserende leder. I B.T. Pedersen (Red.), Klinisk Socialpsykologi: Casestudier fra en arbejdspsykologisk behandlingspraksis. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag, [pp 167-200]. (s 30 - omregnet til A4 sider).

Sekundære artikler

Pedersen, B.T. (2014). Defensiv organisatoriske værnemekanismer, forførelse, traumatisering og stresssammenbrud. I B.T. Pedersen (Red.), Klinisk Socialpsykologi: Casestudier fra en arbejdspsykologisk behandlingspraksis . Aalborg: Aalborg Universitetsforlag, [pp 93-114]. (s 20 - omregnet til A4 sider).

17. Forskningskonference

Constantine Sedikides

I workshoppen vil der være fokus på centrale emner indenfor moderne eksperimentel klinisk socialpsykologi, s.s. nostalgi, self-enhancement og narcissisme.

Praktik – anvendt klinisk socialpsykologi: torsdage fra 14-16

1. Uge 6 til uge 25 – Klinisk analyse 12x2 timer
2. Uge 6 til uge 25 - Projektanalyser 3x2 timer
3. Uge 6 til uge 25 – Konferencer 4x2 timer
4. Uge 6 til uge 25 – Praktikaktiviteter 367 timer

BUP

Modultitel, ECTS: <i>Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II</i> <i>15 ECTS</i>
Placering: <i>8. Semester</i>
Modulansvarlige: <i>Christina Mohr Jensen & Bo Møhl</i> <i>Seminarholdere: Christina Mohr Jensen, Ane Søndergaard Thomsen</i>
Antal seminarhold: <i>1 i alt med 9 studerende</i>
Type og sprog: <i>Kursusmodul</i> <i>Dansk</i>
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre: <p>Det planlagte indhold i undervisning og seminarer vil fokusere på yderligere fordybelse i det børne- og ungdomspsykiatriske felt, herunder med særligt fokus på at øge de studerendes viden om, hvordan psykologiske og psykiatriske tests udvikles og fortolkes. Endvidere vil der være et fokus på evidensbaseret intervention ift. hyppigt forekommende børne- og ungdomspsykiatriske lidelser.</p> <p>Semesteret indledes med en forelæsning omhandlende relationen mellem forskning og praksis. Her vil den studerende introduceres til de forskellige led i udarbejdelsen og gennemførelsen af forskningsprojekter, herunder betydningen af etisk refleksion og praksis. Endvidere er der i denne forelæsning et fokus på at formidle, hvordan forskning og praksis f.eks. bindes sammen ift. at udarbejde kliniske retningslinjer for udredning og behandling. I seminarerne gennemgås metoder til at udvikle og evaluere psykologiske undersøgelsesmetoder. Grundtanken er, at psykologiske tests og prøver er vigtige i den psykologfaglige disciplin, men også, at det er vigtigt, at psykologen, der administrerer og fortolker testen, kender testens præmisser, styrker og begrænsninger. Seminarerne afholdes sideløbende med, at de studerende starter i deres praktik i børne- og ungdomspsykiatrien, hvor de introduceres til konkrete psykologiske tests, interviews, spørgeskemaer mv. og måden disse bruges i praksis. Endvidere vil to seminarer fokusere på intervention ift. ADHD og OCD/angst.</p> <p>Seminarerne er baseret på studenteroplæg, gruppediskussioner og praktiske øvelser. Der tilstræbes at bygge bro mellem teori, både fra det aktuelle pensum og tidligere relevante semestre, og praksis. I seminaret indgår desuden vejledning af de studerendes synopsis.</p> <p>Som et led i praktikken superviseres de studerende løbende i grupper.</p>

Omfang og forventet arbejdsindsats:

Forventninger om den konkrete udmøntning af modulets ECTS-belastning, hvilket omfatter antallet af konfrontationstimer, øvelsesarbejde, tid til forberedelse, eventuel rejseaktivitet med videre.

Aktivitet	Timer
1 undervisningsgang a 4 timer	4
5 seminarange à 4 timer	20
Læsning og forberedelse	377
Eksamen	4

NB: lektioner tælles som timer.

Antal seminar timer: 5 x 4 timer

Antal seminarhold: 1

Modulaktiviteter (kursusgange):**Forelæsninger:**

1: Forskning og praksis: At forske i praksis –Hvordan og hvorfor er det essentielt for praksis?

4 timer à 45 min.

Forelæser: *Christina Mohr Jensen*

Pensum:

American Psychological Association (2002). [Ethical principles of psychologists and code of conduct](http://www.apa.org/ethics/code/principles.pdf). Hentes fra <http://www.apa.org/ethics/code/principles.pdf> (18 sider)

Liberati, A., Altman, D.G., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gøtzsche, P., Loannidis, J.P.A., Clarke, M., Devereaux, P.J., Kleijnen, J., & Moher, D. (2009). [The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate healthcare interventions: explanation and elaboration](http://www.bmj.com/lookup/doi/10.1136/bmj.b2700). *BMJ*, 339, b2700. DOI: 10.1136/bmj.b2700 (27 sider)

Sundhedsstyrelsen (2014). [National Klinisk Retningslinje for udredning og behandling af ADHD hos børn og unge](https://www.sst.dk/da/nyheder/2014/~/_media/A7931B11333540A184C73465181E29CE.ashx). Hentes fra https://www.sst.dk/da/nyheder/2014/~/_media/A7931B11333540A184C73465181E29CE.ashx (87 sider)

World Health Organization (2004). [A practical guide for health researchers](http://applications.emro.who.int/dsaf/dsa237.pdf?ua=1) / by Mahmoud F. Fathalla and Mohamed M.F. Fathalla., *WHO Regional Publications, Eastern Mediterranean Series*, 1-235. Hentes fra WHO fra <http://applications.emro.who.int/dsaf/dsa237.pdf?ua=1> (235 sider)

I alt 367 sider

Seminarrække:

1. Seminargang: Konstruktion af tests

4 timer à 45 min.

Emne: Konstruktion af psykologiske tests – overvejelser og væsentlige parametre

Seminarholder: *Christina Mohr Jensen*

Pensum:

Dakwar, E., Mahony, A., Pavlicova, M., Glass, A., Brooks, D., Mariani, J.J., Grabowski, J., & Rudnick, F. (2012). [The Utility of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Screening Instruments in Individuals Seeking Treatment for Substance Use Disorders](#), *Journal of Clinical Psychiatry*, 73(11), e1372-e1378. DOI: 10.4088/JCP.12m07895 (15 sider)

Kessler, R.C., Adler, L., Ames, M., Demler, O., Faraone, S., Hiripi, E., Howes, M.J., Jin, R., Secnik, K., Spencer, T., Ustun, T.B., & Walters, E.E. (2005). [The World Health Organization adult ADHD self-report scale \(ASRS\): a short screening scale for use in the general population](#). *Psychological Medicine*, 35(2), 245-256. DOI: 10.1017/S0033291704002892 (12 sider)

Kline, P. (1986). [A Handbook on Test Construction: Introduction to psychometric design](#). New York, US: Routledge (274 sider)

Sjölander, L., Vadlin, S., Olofsdotter, S., & Sonnby, K. (2016). [Validation of the parent version of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents](#). *Nordic Journal of Psychiatry*, 70(4), 255-261. DOI: 10.3109/08039488.2015.1085092 (8 sider)

Sonnby, K., Skordas, K., Olofsdotter, S., Vadlin, S., Nielsson, K.W., & Ramklint, M. (2015). [Validation of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents](#). *Nordic Journal of Psychiatry*, 69(3), 216-223. DOI: 10.3109/08039488.2014.968203 (9 sider)

Urbina, S. (2014). [Essentials of Psychological Testing](#), 2nd ed. (pp. 1-278). Hoboken, New Jersey, US: John Wiley & Sons (278 sider)

I alt 596 sider

2. Seminargang: Spørgeskemaer - brug og begrænsninger

4 timer à 45 min.

Seminarholder: *Christina Mohr Jensen*

Pensum:

Bejerot, S., Edman, G., Anckarsäter, H., Berglund, G., Gillberg, C., Hofvander, B., Humble, M.B., Mörtberg, E., Råstam, M., Ståhlberg, O., & Frisen, L. (2014). [The Brief Obsessive-Compulsive Scale \(BOCS\): a self-report scale for OCD and obsessive-compulsive related disorders](#). *Nordic Journal of Psychiatry*, 68(8), 549-559. DOI: 10.3109/08039488.2014.884631 (11 sider)

Calabrese, W.R., Rudick, M.M., Simms, L.J., & Clark, L.A. (2012). [Development and Validation of Big Four Personality Scales for the Schedule for Nonadaptive and Adaptive Personality - 2nd Edition \(SNAP-2\)](#). *Psychological Assessment*, 24(3), 751-763. DOI: 10.1037/a0026915 (13 sider)

Ensink, K., Normandin, L., Target, M., Fonagy, P., Sabourin, S., Berthelot, N. (2015). [Mentalization in children and mothers in the context of trauma: An initial study of the validity of the Child Reflective Functioning Scale](#). *British Journal of Developmental Psychology*, 33(2), 203-217. DOI: 10.1111/bjdp.12074 (15 sider)

Katznelson, H. (2014). [Reflective functioning: A review](#), *Clinical Psychology Review*, 34(2), 107-117 (11 sider)

Stockings, E., Degenhardt L, Lee, Y.Y., Mihalopoulos, C., Liu., A., Hobbs, M., & Patton, G. (2015). [Symptom screening scales for detecting major depressive disorder in children and adolescents: A systematic review and meta-analysis of reliability, validity and diagnostic utility](#). *Journal of Affective Disorders*, 174, 447-463. DOI: 10.1016/j.jad.2014.11.061 (17 sider)

I alt 67 sider

3. **Seminargang: Neuropsykologiske tests - hvad indvirker på resultaterne**

4 timer à 45 min.

Emne: Neuropsykologiske tests – Faktorer der indvirker på resultater af neuropsykologiske tests:

Seminarholder: *Christina Mohr Jensen*

Pensum:

Burt, D.B., Zembar, M.J., & Niederehe, G. (1995). [Depression and memory impairment: A meta-analysis of the association, its pattern, and specificity](#). *Psychological Bulletin*, 117(2), 285-305. DOI: 10.1037/0033-2909.117.2.285 (21 sider)

Flint, R.W. & Turek, C. (2003). [Glucose effects on a continuous performance test of attention in adults](#). *Behavioural Brain Research*, 142(1), 217-228. DOI: 10.1016/S0166-4328(03)00002-0 (12 sider)

Forbes, G.B. (1998). [Clinical utility of the Test of Variables of Attention \(TOVA\) in the diagnosis of attention-deficit/hyperactivity disorder](#). *Journal of Clinical Psychology*, 54(4), 461-476. (16 sider)

Gobin, C.M., Banks, J.B., Fins, A.I., Tartar, J.L. (2015). [Poor sleep quality is associated with a negative cognitive bias and decreased sustained attention](#). *Journal of Sleep Research*, 24(5), 535-542. DOI: 10.1111/jsr.12302 (8 sider)

Huang, Y-S, Chao, C-C., Wu, Y-Y, Chen, Y-Y & Chen, C-K. (2007). [Acute effects of methylphenidate on performance during the Test of Variables of Attention in children with attention deficit/hyperactivity disorder](#). *Psychiatry and Clinical Neuroscience*, 61(3), 219-225. DOI: 10.1111/j.1440-1819.2007.01653.x (7 sider)

McDermott, P.A., Watkins, M.W., & Rhoad, A.M. (2014). [Whose IQ is it? – Assessor bias variance in high-stakes psychological assessment](#). *Psychological Assessment*, 26(1), 207-214. DOI: 10.1037/a0034832 (8 sider)

Munkvold, L.H., Manger, T., Lundervold, A.J. (2014). [Conners' continuous performance test \(CCPT-II\) in children with ADHD, ODD, or a combined ADHD/ODD diagnosis](#). *Child Neuropsychology*, 20(1), pp. 106-226. DOI: 10.1080/09297049.2012.753997 (21 sider)

Wu, M.S., McGuire, J.F., Arnold, E.B., Lewin, A.B., Murphy, T.K et al. (2014). [Psychometric properties of the Childrens Yale Brown Obsessive Compulsive Scale in youth with autism spectrum disorders and obsessive-compulsive symptoms](#). *Child Psychiatry & Human Development*, 45(2), 201-211. (11 sider)

I alt 104 sider

4. Seminargang Forældretræning som intervention v. ADHD hos børn og unge

4 timer à 45 min.

Emne: Forældretræning og ADHD:

Seminarholder: *Christina Mohr Jensen*

Pensum:

Christensen, C.P. & Scavenius, C. (2015). [Et felteksperiment med kærlighed i kaos. Et forældretræningsprogram til familier med ADHD eller ADHD-lignende vanskeligheder](#). København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Hentes fra <https://adhd.dk/wp-content/uploads/sites/2/2016/01/1519-KIK.pdf> (100 sider)

Sonuga-Barke, E.J.S., Daley, D., & Thompson, M. (2002). [Does maternal ADHD reduce the effectiveness of parent training for preschool children's ADHD?](#) *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 41(6), 696-702. DOI: 10.1097/00004583-200206000-00009 (7 sider)

Sonuga-Barke, E.J.S., Brandeis, D., Cortese, S., Daley, D., Ferrin, M. et al. (2013). [Nonpharmacological interventions for ADHD: systematic review and meta-analyses of randomized controlled trials of dietary and psychological treatments.](#) *The American Journal of Psychiatry*, 170(3), 275-289. DOI: 10.1176/appi.ajp.2012.12070991 (15 sider)

I alt 122 sider

5. Seminargang Kognitiv adfærdsterapi og angst

4 timer à 45 min.

Emne: Kognitiv adfærdsterapi og angstbehandling hos børn og unge:

Seminarholder: *Ane Søndergaard Thomsen*

Pensum:

Arendt, K., Thastum, M., & Hougaard, E. (2016a). [Efficacy of a Danish version of the Cool Kids program: a randomized wait-list control trial.](#) *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 133(2), 109-121. DOI: 10.1111/acps.12448 (13 sider)

Arendt, K., Thastum, M., & Hougaard, E. (2016b). [Homework adherence and cognitive behaviour treatment outcome for children and adolescents with anxiety disorders.](#) *Behavioral and Cognitive Psychotherapy*, 44(2), 225-235. DOI: 10.1017/S1352465815000429 (11 sider)

Hybel, K.A., Mortensen, E.L., Lambek, R., Højgaard, D.R.M.A., & Thomsen, P.H. (2017). [Executive function predicts cognitive-behavioral therapy response in childhood obsessive-compulsive disorder.](#) *Behaviour Research Therapy*, 99, 11-18. DOI: 10.1016/j.brat.2017.08.009 (8 sider)

Jónsson, H., Thastum, M., Arendt, K., & Juul-Sørensen, M. (2015). [Group cognitive behavioural treatment of youth anxiety in community based clinical practice: Clinical significance and benchmarking against efficacy.](#) *Journal of Anxiety Disorders*, 35, 9-18. DOI: 10.1016/j.janxdis.2015.06.009 (10 sider)

Lundkvist-Houndourmadi, I., Thastum, M., & Nielsen, K. (2016). [Parents' difficulties as co-therapists in CBT among non-responding youths with anxiety disorders: Parent and therapist experiences.](#) *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 21(3), pp.477-490. DOI: 10.1177/1359104515615641 (14 sider)

Rapee, R.M., Lyneham, H.J., Schniering, C.A., Wuthrich, V., Abbott, M.A., Hudson, J.L., & Wignall, A. (2006). *The cool kids child and adolescent anxiety program therapist manual*. Sydney: Centre for Emotional Health, Macquarie University. På dansk: Gade, A., Brockdorff, H., Jørgensen, L., & Thastum, M. (2012). *Cool Kids/Chilled. Angstprogram for børn. Terapeut manual*. Aarhus: Angstklinikken, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet. (pp. 4-55) (52 sider)

Sundhedsstyrelsen (2016a). [National Klinisk Retningslinje for behandling af angst hos børn og unge](https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/~media/7637E5A2ED0746FBA1E45245F8C1E430.ashx). Hentes fra <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/~media/7637E5A2ED0746FBA1E45245F8C1E430.ashx> (87 sider)

Sundhedsstyrelsen (2016b). [National Klinisk Retningslinje for behandling af obsessiv-kompulsiv tilstand \(OCD\)](https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/~media/6F001FB67C5649FCA4A79EA0F7AF0E1C.ashx). Kapitel 0-5, 7. Hentes fra <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/~media/6F001FB67C5649FCA4A79EA0F7AF0E1C.ashx> (25 sider)

Walczak, M., Esbjørn, B., Breinholst, S., & Reinholdt-Dunne, M. (2017). [Parental involvement in cognitive behavioral therapy for children with anxiety disorders: 3-year follow-up](#). *Child Psychiatry and Human Development*, 48(3), 444-454. DOI: 10.1007/s10578-016-0671-2 (11 sider)

I alt 231 sider

Samlet pensumliste

American Psychological Association (2002). [Ethical principles of psychologists and code of conduct](http://www.apa.org/ethics/code/principles.pdf). Hentes fra <http://www.apa.org/ethics/code/principles.pdf> (18 sider)

Arendt, K., Thastum, M., & Hougaard, E. (2016a). [Efficacy of a Danish version of the Cool Kids program: a randomized wait-list control trial](#). *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 133(2), 109-121. DOI: 10.1111/acps.12448 (13 sider)

Arendt, K., Thastum, M., & Hougaard, E. (2016b). [Homework adherence and cognitive behaviour treatment outcome for children and adolescents with anxiety disorders](#). *Behavioral and Cognitive Psychotherapy*, 44(2), 225-235. DOI: 10.1017/S1352465815000429 (11 sider)

Bejerot, S., Edman, G., Anckarsäter, H., Berglund, G., Gillberg, C., Hofvander, B., Humble, M.B., Mörtberg, E., Råstam, M., Ståhlberg, O., & Frisen, L. (2014). [The Brief Obsessive-Compulsive Scale \(BOCS\): a self-report scale for OCD and obsessive-compulsive related disorders](#). *Nordic Journal of Psychiatry*, 68(8), 549-559. DOI: 10.3109/08039488.2014.884631 (11 sider)

Burt, D.B., Zembar, M.J., & Niederehe, G. (1995). [Depression and memory impairment: A meta-analysis of the association, its pattern, and specificity](#). *Psychological Bulletin*, 117(2), 285-305. DOI: 10.1037/0033-2909.117.2.285 (21 sider)

Calabrese, W.R., Rudick, M.M., Simms, L.J., & Clark, L.A. (2012). [Development and Validation of Big Four Personality Scales for the Schedule for Nonadaptive and Adaptive Personality - 2nd Edition \(SNAP-2\)](#). *Psychological Assessment*, 24(3), 751-763. DOI: 10.1037/a0026915 (13 sider)

- Christensen, C.P. & Scavenius, C. (2015). [Et felteksperiment med kærlighed i kaos. Et forældretræningsprogram til familier med ADHD eller ADHD-lignende vanskeligheder.](#) København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Hentes fra <https://adhd.dk/wp-content/uploads/sites/2/2016/01/1519-KIK.pdf> (100 sider)
- Dakwar, E., Mahony, A., Pavlicova, M., Glass, A., Brooks, D., Mariani, J.J., Grabowski, J., & Rudnick, F. (2012). [The Utility of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Screening Instruments in Individuals Seeking Treatment for Substance Use Disorders.](#) *Journal of Clinical Psychiatry*, 73(11), e1372-e1378. DOI: 10.4088/JCP.12m07895 (15 sider)
- Ensink, K., Normandin, L., Target, M., Fonagy, P., Sabourin, S., Berthelot, N. (2015). [Mentalization in children and mothers in the context of trauma: An initial study of the validity of the Child Reflective Functioning Scale.](#) *British Journal of Developmental Psychology*, 33(2), 203-217. DOI: 10.1111/bjdp.12074 (15 sider)
- Flint, R.W. & Turek, C. (2003). [Glucose effects on a continuous performance test of attention in adults.](#) *Behavioural Brain Research*, 142(1), 217-228. DOI: 10.1016/S0166-4328(03)00002-0 (12 sider)
- Forbes, G.B. (1998). [Clinical utility of the Test of Variables of Attention \(TOVA\) in the diagnosis of attention-deficit/hyperactivity disorder.](#) *Journal of Clinical Psychology*, 54(4), 461-476. (16 sider)
- Gobin, C.M., Banks, J.B., Fins, A.I., Tartar, J.L. (2015). [Poor sleep quality is associated with a negative cognitive bias and decreased sustained attention.](#) *Journal of Sleep Research*, 24(5), 535-542. DOI: 10.1111/jsr.12302 (8 sider)
- Hybel, K.A., Mortensen, E.L., Lambek, R., Højgaard, D.R.M.A., & Thomsen, P.H. (2017). [Executive function predicts cognitive-behavioral therapy response in childhood obsessive-compulsive disorder.](#) *Behaviour Research Therapy*, 99, 11-18. DOI: 10.1016/j.brat.2017.08.009 (8 sider)
- Huang, Y-S, Chao, C-C., Wu, Y-Y, Chen, Y-Y & Chen, C-K. (2007). [Acute effects of methylphenidate on performance during the Test of Variables of Attention in children with attention deficit/hyperactivity disorder.](#) *Psychiatry and Clinical Neuroscience*, 61(3), 219-225. DOI: 10.1111/j.1440-1819.2007.01653.x (7 sider)
- Jónsson, H., Thastum, M., Arendt, K., & Juul-Sørensen, M. (2015). [Group cognitive behavioural treatment of youth anxiety in community based clinical practice: Clinical significance and benchmarking against efficacy.](#) *Journal of Anxiety Disorders*, 35, 9-18. DOI: 10.1016/j.janxdis.2015.06.009 (10 sider)
- Katznelson, H. (2014). [Reflective functioning: A review.](#) *Clinical Psychology Review*, 34(2), 107-117 (11 sider)
- Kessler, R.C., Adler, L., Ames, M., Demler, O., Faraone, S., Hiripi, E., Howes, M.J., Jin, R., Secnik, K., Spencer, T., Ustun, T.B., & Walters, E.E. (2005). [The World Health Organization adult ADHD](#)

- [self-report scale \(ASRS\): a short screening scale for use in the general population](#). *Psychological Medicine*, 35(2), 245-256. DOI: 10.1017/S0033291704002892 (12 sider)
- Kline, P. (1986). [A Handbook on Test Construction: Introduction to psychometric design](#). New York, US: Routledge (274 sider)
- Liberati, A., Altman, D.G., Tetzlaff, J., Mulrow, C., Gøtzsche, P., Loannidis, J.P.A., Clarke, M., Devereaux, P.J., Kleijnen, J., & Moher, D. (2009), [The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate healthcare interventions: explanation and elaboration](#). *BMJ*, 339, b2700. DOI: 10.1136/bmj.b2700 (27 sider)
- Lundkvist-Houndourmadi, I., Thastum, M., & Nielsen, K. (2016). [Parents' difficulties as co-therapists in CBT among non-responding youths with anxiety disorders: Parent and therapist experiences](#). *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 21(3), pp.477-490. DOI: 10.1177/1359104515615641 (14 sider)
- McDermott, P.A., Watkins, M.W., & Rhoad, A.M. (2014). [Whose IQ is it? – Assessor bias variance in high-stakes psychological assessment](#). *Psychological Assessment*, 26(1), 207-214. DOI: 10.1037/a0034832 (8 sider)
- Munkvold, L.H., Manger, T., Lundervold, A.J. (2014). [Conners' continuous performance test \(CCPT-II\) in children with ADHD, ODD, or a combined ADHD/ODD diagnosis](#). *Child Neuropsychology*, 20(1), pp. 106-226. DOI: 10.1080/09297049.2012.753997 (21 sider)
- Rapee, R.M., Lyneham, H.J., Schniering, C.A., Wuthrich, V., Abbott, M.A., Hudson, J.L., & Wignall, A. (2006). *The cool kids child and adolescent anxiety program therapist manual*. Sydney: Centre for Emotional Health, Macquarie University. På dansk: Gade, A., Brockdorff, H., Jørgensen, L., & Thastum, M. (2012). *Cool Kids/Chilled. Angstprogram for børn. Terapeut manual*. Aarhus: Angstklinikken, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet. (pp. 4-55) (52 sider)
- Sjölander, L., Vadlin, S., Olofsdotter, S., & Sonnby, K. (2016). [Validation of the parent version of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents](#). *Nordic Journal of Psychiatry*, 70(4), 255-261. DOI: 10.3109/08039488.2015.1085092 (8 sider)
- Sonnby, K., Skordas, K., Olofsdotter, S., Vadlin, S., Nielsson, K.W., & Ramklint, M. (2015). [Validation of the World Health Organization Adult ADHD Self-Report Scale for adolescents](#). *Nordic Journal of Psychiatry*, 69(3), 216-223. DOI: 10.3109/08039488.2014.968203 (9 sider)
- Sonuga-Barke, E.J.S., Daley, D., & Thompson, M. (2002). [Does maternal ADHD reduce the effectiveness of parent training for preschool children's ADHD?](#) *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 41(6), 696-702. DOI: 10.1097/00004583-200206000-00009 (7 sider)
- Sonuga-Barke, E.J.S., Brandeis, D., Cortese, S., Daley, D., Ferrin, M. et al. (2013). [Nonpharmacological interventions for ADHD: systematic review and meta-analyses of randomized controlled trials of dietary and psychological treatments](#). *The American Journal of Psychiatry*, 170(3), 275-289. DOI: 10.1176/appi.ajp.2012.12070991 (15 sider)

Stockings, E., Degenhardt L, Lee, Y.Y., Mihalopoulos, C., Liu., A., Hobbs, M., & Patton, G. (2015). [Symptom screening scales for detecting major depressive disorder in children and adolescents: A systematic review and meta-analysis of reliability, validity and diagnostic utility.](#) *Journal of Affective Disorders*, 174, 447-463. DOI: 10.1016/j.jad.2014.11.061 (17 sider)

Sundhedsstyrelsen (2016a). [National Klinisk Retningslinje for behandling af angst hos børn og unge.](#) Hentes fra <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/~-/media/7637E5A2ED0746FBA1E45245F8C1E430.ashx> (87 sider)

Sundhedsstyrelsen (2016b). [National Klinisk Retningslinje for behandling af obsessiv-kompulsiv tilstand \(OCD\).](#) Kapitel 0-5, 7. Hentes fra <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/~-/media/6F001FB67C5649FCA4A79EA0F7AF0E1C.ashx> (25 sider)

Sundhedsstyrelsen (2014). [National Klinisk Retningslinje for udredning og behandling af ADHD hos børn og unge.](#) Hentes fra <https://www.sst.dk/da/nyheder/2014/~-/media/A7931B11333540A184C73465181E29CE.ashx> (87 sider)

Urbina, S. (2014). [Essentials of Psychological Testing](#), 2nd ed. (pp. 1-278). Hoboken, New Jersey, US: John Wiley & Sons (278 sider)

Walczak, M., Esbjørn, B., Breinholst, S., & Reinholdt-Dunne, M. (2017). [Parental involvement in cognitive behavioral therapy for children with anxiety disorders: 3-year follow-up.](#) *Child Psychiatry and Human Development*, 48(3), 444-454. DOI: 10.1007/s10578-016-0671-2 (11 sider)

World Health Organization (2004). [A practical guide for health researchers](#) / by Mahmoud F. Fathalla and Mohamed M.F. Fathalla., *WHO Regional Publications, Eastern Mediterranean Series*, 1-235. Hentes fra WHO fra <http://applications.emro.who.int/dsaf/dsa237.pdf?ua=1> (235 sider)

Wu, M.S., McGuire, J.F., Arnold, E.B., Lewin, A.B., Murphy, T.K et al. (2014). [Psychometric properties of the Childrens Yale Brown Obsessive Compulsive Scale in youth with autism spectrum disorders and obsessive-compulsive symptoms.](#) *Child Psychiatry & Human Development*, 45(2), 201-211. (11 sider)

I alt 1.487 sider

Praktik

Psykologisk praktik 15 ECTS <i>STADS-Kode: HEA880002D</i>
Placering: 8. Semester
Modulansvarlig: Professionsprogramlederne: praktikken organiseres forskelligt på de forskellige professionsprogrammer, og det er lederen af det enkelte program, der er ansvarlig for at organisere praktikken for de studerende på programmet. Spørgsmål om praktikken skal altså rettes til programlederen.
Type og sprog: Praktikken foregår på forskellige måder på de forskellige professionsprogrammer
Mål: <i>Viden om</i> <ul style="list-style-type: none">• Og forståelse af psykologiske problemstillinger inden for et praksisfelt i det psykologiske fagområde• Og forståelse af arbejdet som psykolog inden for et praksisfelt i det psykologiske fagområde <i>Færdigheder i</i> <ul style="list-style-type: none">• at gennemføre eller assistere i gennemførelsen af et psykologisk undersøgelses- og interventionsforløb med en eller flere klienter over tid og under supervision af en psykolog med autorisation eller tilsvarende kvalifikationer, hvis den studerende indgår i et anvendelsesorienteret praktikforløb• at tilpasse og udvikle sin egen praksis ud fra supervisors og andres tilbagemeldinger på egne arbejdsprocesser og egen faglig fremtræden eller <ul style="list-style-type: none">• planlægning, dataindsamling, analyse af data samt formidling af resultater i et forskningsprojekt, hvis den studerende indgår i et forskningsorienteret praktikforløb• at tilpasse og udvikle sin egen praksis ud fra supervisors og andres tilbagemeldinger på egne arbejdsprocesser og egen faglig fremtræden <i>Kompetencer til:</i> <ul style="list-style-type: none">• at indgå på tilfredsstillende psykologfagligt niveau i en professionel ramme og forholde sig psykologfagligt til de tværfaglige problemstillinger, som arbejdsopgaverne rummer• at indsamle psykologiske data fra observationer, test, interviews eller lignende, vurdere dem i forhold til de anvendte metoder, tolke disse data og formidle undersøgelsesprocessen til andre• reflektere over sammenhængen mellem studiets teorier og metoder og de professionsmæssige problemstillinger, som praktikken rejser.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre:

Praktikforløbet omfatter jf. studieordningen:

- Deltagelse i praktiske psykologopgaver og selvstændig varetagelse af afgrænsede psykologopgaver
- I givet fald der er tale om anvendelsesorienterede praktikforløb kræves direkte klientkontakt, hvor klienter forstås bredt som enkeltpersoner, familier, grupper, organisationer m.m.
- I givet fald der er tale om forskningsorienterede praktikforløb kræves, at den studerende deltager konkret og relevant i forskningsopgaver vedrørende planlægning, dataindsamling, analyse af data samt formidling af resultater i et forskningsprojekt
- Øvelse i at fremlægge resultater, sager og emner for andre, deriblandt andre faggrupper
- Supervision på den studerendes egne arbejdsprocesser og resultater
- Erfaring med tilbagemelding på den studerendes egen faglige fremtræden og påvirkning af egne arbejdsopgaver samt på sin funktion som psykolog *in spe*

Omfang og forventet arbejdsindsats:

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats. Hvordan disse timer organiseres er forskelligt alt efter hvilket praktiksted den studerende har.

Deltagerforudsætninger:

Studerende kan først starte på praktik, når alle kurser på 7.semester er bestået.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre):

Dette er forskelligt på de forskellige programmer. Nærmere information fås fra programlederen. De formelle retningslinjer kan findes på studiets hjemmeside:

<http://www.psykologi.aau.dk/uddannelsen/kandidatuddannelsen/praktik/>

Eksamen:

Praktikken består af to omgange. Først skal den ansvarlige praktikvejleder godkende praktikforløbet i henhold til Vejledning om praktikpladsaftale, der ligger på studiets hjemmeside. En af forudsætningerne for denne godkendelse er, at den studerende kommer og deltager aktivt i praktikken.

Når praktikvejleder har godkendt praktikforløbet, skal den studerende skrive en praktikrapport på 8-12 sider. På studiets hjemmeside ligger en vejledning om indholdet i praktikrapporten, hvoraf det fremgår, at det primære formål er at den studerende reflekterer over forløbet og den læring, det har bibragt. Praktikrapporten skal indeholde:

- en oversigt over de aktiviteter, den studerende har deltaget i
- en faglig diskussion af (nogle af) disse med tilhørende refleksioner
- en refleksion over praktikkens sammenhæng med det øvrige studie på psykologuddannelsen

Praktikrapporten læses og godkendes af den ansvarlige for professionsprogrammet eller en anden underviser på programmet.